

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 03/L-051

O CIVILNOM VAZDUHOPLOVSTVU

Skupština Republike Kosova,

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,

Radi sprovođenja odredaba Sveobuhvatnog Predloga za rešenje statusa Kosova od 26. marta 2007. godine (UN. Dok. S/2007/168/Add.1) koje zahtevaju usvajanje zakonodavstva o osnivanju autoriteta za civilnu avijaciju; i

O tehničkoj i ekonomskom uređenju i unapređenju civilnog vazduhoplovstva na Kosovu i podsticanja sigurnog razvoja ove oblasti u skladu sa međunarodnim iskustvima;

Usvaja

ZAKON O CIVILNOM VAZDUHOPLOVSTVU

SADRŽAJ

GLAVA I OPŠTE ODREDBE

Član 1	Oblast Primene
Član 2	Vazdušni prostor Kosova
Član 3	Pravila i Standardi za Civilno Vazduhoplovstvo na Kosovu
Član 4	Definicije

GLAVA II AUTORITETI CIVILNOG VAZDUHOPLOVSTVA

POGLAVLJE I Opšte

Član 5	Autoriteti Civilnog Vazduhoplovstva Kosova

POGLAVLJE II   Ministarstvo Saobraćaja, Pošte i Telekomunikacije

- Član 6   Osnovne Odgovornosti ministra i Ministarstva Saobraćaja, Pošte i Telekomunikacije
- Član 7   Prioriteti Ministarstva
- Član 8   Međunarodni Pregovori, Sporazumi, i Obaveze
- Član 9   Sukob Interesa
- Član 10   Osoblje Ministarstva
- Član 11   Odgovornosti i Ovlašćenja
- Član 12   Upravni Spor
- Član 13   Delegiranje Funkcija

POGLAVLJE III   Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva

- Član 14   Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva
- Član 15   Nadležnosti i Odgovornosti ACV
- Član 16   Nadzorni Odbor ACV
- Član 17   Organizovanje Odbora i Postupci za Donošenje Odluka
- Član 18   Nadležnost Predsedavajućeg
- Član 19   Funkcije Odbora
- Član 20   Generalni Direktor ACV
- Član 21   Opšta Ovlašćenja Generalnog Direktora
- Član 22   Finansijsko Upravljanje i Izveštavanje
- Član 23   Delegiranje Funkcija
- Član 24   Osoblje ACV-a
- Član 25   Budžet ACV-a
- Član 26   Odgovornosti i Obaveze
- Član 27   Upravni Spor

POGLAVLJE IV   Ministarstvo Unutrašnjih Poslova

- Član 28   Ministarstvo Unutrašnjih Poslova
- Član 29   Odgovornosti i Obaveze
- Član 30   Upravni Spor

POGLAVLJE V   Vazduhoplovna Komisija za Nesreće i Istraživanje Incidenata

- Član 31   Vazduhoplovni Komisija za Nesreće i Istraživanje Incidenata

GLAVA III   PRAVILA KOJA UREĐUJU CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO

DEO 1   Vazdušni Operateri, Prevoznici i Osoblje

POGLAVLJE I   Uverenja Vazdušnih Operatera

- Član 32 Obaveza za Posedovanje Uverenja Vazdušnog Operatera
Član 33 Uslovi za Posedovanje Uverenja Vazdušnog Operatera

POGLAVLJE II Vazdušni Prevoznici

- Član 34 Obaveza Posedovanja jedne Operativne Licence za Vazdušni Saobraćaj

POGLAVLJE III Strani Vazdušni Prevoznici

- Član 35 Obaveza Posedovanja Uverenja Vazdušnog Operatera i Operativne Licence

POGLAVLJE IV Linijske Licence i Dozvole za Obavljanje Redovnihi Neredovnih Vazdušnih Usluga

- Član 36 Linijske Licence za Prevoznike koji nisu iz ZVEP (ECAA)

POGLAVLJE V Osoblje Avijacije

- Član 37 Avijatičarska (Pilotska) Licenca i Klasifikacija
Član 38 Priznavanje Licence i Ocene Avijatičara (Pilota)
Član 39 Obustavljanje i Opoziv Avijatičarske (Pilotske) Licence

DEO 2 Operacije Vazduhoplova

POGLAVLJE I Opšta Pravila

- Član 40 Registar Civilnih Vazduhoplova
Član 41 Obeležavanje i Registarski Znaci
Član 42 Brisanje sa Registra Civilnog Vazduhopla
Član 43 Primena Člana 83bis Čikaške Konvencije
Član 44 Tipsko Uverenje, Uverenje o Sposobnosti Letenja, i Uverenje o Puštanju u promet

POGLAVLJE II Posebna Pravila

- Član 45 Zabranjeni Vazduhoplov
Član 46 Uverenje Ograničenog Tipa
Član 47 Ograničeno Uverenje za Sposobnost Letenja

POGLAVLJE III Održavanje

- Član 48 Nastavak Sposobnosti Letenja
- Član 49 Definicija Održavanja
- Član 50 Inspekcije u Platformi
- Član 51 Prizemljenje Opasnih Vazduhoplova

POGLAVLJE IV Posada i Komandni Pilot

- Član 52 Neophodno Osoblje za Letenje i Kabinu
- Član 53 Najniži Broj Posade
- Član 54 Komandni Pilot

POGLAVLJE V Dokumentacija

- Član 55 Dokumentacija Vazduhoplova
- Član 56 Spisak Minimalnih Uređaja (Opreme)

POGLAVLJE VI Prevoz Opasne Robe

- Član 57 Dozvole ACV-a
- Član 58 Nепristupačnost za Putnike
- Član 59 Druga Opasna Roba

DEO 3 Aerodromi, Vazdušne Luke (Aeroporti), Uzletišta, i Polja za Jedrenje

POGLAVLJE I Opšta Pravila

- Član 60 Aerodromi
- Član 61 Aerodromsko Uverenje
- Član 62 Priručnik za Usluge i Aerodromske Operacije
- Član 63 Koncesije

POGLAVLJE II Vazdušne Luke (Aeroporti)

- Član 64 Zaštitna Zona Vazdušne Luke (Aeroporta)
- Član 65 Eksproprijacija
- Član 66 Operativna Ograničenja u vezi sa Bukom
- Član 67 Pravila o Izvršenju
- Član 68 Pravila za Raspodeli Slotova (Praznih Mesta)
- Član 69 Manipulisanje na Zemlji
- Član 70 Suspenzija Obaveza za Manipulisanje na Zemlji

POGLAVLJE III Uzletišta

- Član 92 Dopunske Odredbe
Član 93 Odgovornost prema Trećim Stranama za Štetu na Zemlji

DEO 10 Zaštita Korisnika (Potrošača)

- Član 94 Opšta Pravila za Zaštitu Korisnika (Potrošača)
Član 95 Nadoknada i Pomoć zbog Odbijanja Ulazka u Vazduhoplov ili zbog Poništenja Leta

GLAVA IV KAZNENE ODREDBE

- Član 96 Administrativne Novčane Kazne i Interferencija
Član 97 Administrativne Novčane Kazne za Ostala Kršenja
Član 98 Administrativne Novčane Kazne, Ramatranja Upravni Spor
Član 99 Krivična Dela

GLAVA V ZAVRŠNE ODREDBE

- Član 100 Ukidanje Prethodnog Nekompatibilnog Zakonodavstava
Član 101 Primena Zakona
Član 102 Stupanje na Snagu

**GLAVA I
OPŠTE ODREDBE**

**Član 1.
Oblast Primene**

1.1 Odredbe ovog zakona primeniće se u oblasti svih aktivnosti civilnog vazduhoplovstva koje se preduzimaju unutar teritorije i vazdušnog prostora Kosova.

1.2 Odredbe ovog zakona takođe se primenjuju van teritorije i vazdušnog prostora Kosova za avione koji su registrovani na Kosovu.

1.3 Ovaj zakon se neće primenjivati za vojne avione, vojno vazdušno osoblje i za vojne vazdušne operacije koje se odvijaju na teritoriji i vazdušnom prostoru Kosova.

**Član 2.
Vazdušni Prostor Kosova**

2.1 Kosovo ima puni, isključivi i neprikosnoveni suverenitet nad vazдушnim prostorom njene teritorije i ima isključivo ovlašćenje za organizovanje i regulisanje aktivnosti civilne vazduhoplovstva na svojoj teritoriji i vazдушnom prostoru.

2.2 Korišćenje vazdušnog prostora Kosova je otvoreno za sve civilne avione koji su registrovani na Kosovu; pod uslovom da, međutim, ovo korišćenje treba da poštuje sve primeljive uslove i/ili ograničenja koji su utvrđeni prema jednom zakonu Kosova. Stranim civilnim avionima se dozvoljava korišćenje vazdušnog prostora Kosova samo do stepena do kojeg je dozvoljeno ili ovlašćeno na osnovu (i) jednog međunarodnog sporazuma koji obavezuje Kosovo, i (ii) jedne odluke koja su izdata od Autoriteta za Civilnu Avijaciju Kosova i Ministarstva za Saobraćaj Poštu i Telekomunikacije.

Član 3.

Pravila i Standardi za Civilno Vazduhoplovstvo na Kosovu

3.1 Aktivnosti civilnog vazduhoplovstva u vazдушnom prostoru Kosova odvijaju se u skladu sa odredbama ovog zakona, Konvencijom o Međunarodnom Civilnom Vazduhoplovstvu od 7 Decembra 1944; i Sporazumom o Osnivanju Zajedničkog Evropskog Vazduhoplovnog Prostora.

3.2 Svaka neposredna primenljiva odredba Sporazuma o Osnivanju Zajedničkog Evropskog Vazduhoplovnog Prostora preovlađaće nad bilo kojom zakona na Kosovu koji je u suprotnosti sa ovim.

3.3 Svi elementi od *acquis communautaire* EZ koja su navedena ili koja su obuhvaćena u Aneksu I ili II Sporazuma o Osnivanju Zajedničkog Evropskog Vazduhoplovnog Prostora biće neposredno primeljivi zakon na Kosovu i zameniće i preovlađaće nad bilo kojom odredbom zakona Kosova koji je u suprotnosti sa ovim.

3.4 Autoritet za Civilnu Avijaciju Kosova je ovlašćen i ima zadatak u okviru nadležnosti ACV-a koja su utvrđena u članu 15.1 ovog zakona, da (i) donosi pravila o izvršenju radi uključivanja Standarda koji su doneti od MOCV (ICAO) (ii) donosi pravila o izvršenju radi uključivanja Preporučениh Praksi koje su usvojene od MOCV (ICAO) do stepena do kojeg ove Preporučene Prakse su prikladne i relevantne za civilno vazduhoplovstvo Kosova. Bez obzira na zahteve koji su navedeni u tački (i) prethodne rečenice, ako ACV smatra da postoje dobri razlozi da se izbegava uključivanje Standarda MOCV (ICAO) ACV neće zahtevati da se ukluči ovaj Standard; u ovom slučaju, ACV će odmah o tome pisanim putem obavestiti MOCV (ICAO) o razlikama koje proizilaza između pravila o izvršenju i Standarda MOCV (ICAO)

3.5 U cilju unapređenja i ubrzanja regulatornog postupka i obezbeđenja Evropske standardizacije, Autoritet za Civilno Vazduhoplovstvo Kosova, Ministarstvo Saobraćaja Pošte i Telekomunikacije i Ministarstvo Unutrašnjih Poslova, su ovlašćeni, u okviru nadležnosti iz svojih nadležnosti kao što je utvrđeno u ovom zakonu, da donose pravila o izvršenju i da ih uključe pozivajući se (i) na Zajedničke Vazduhoplovne Zahteve i pravila EZ koja zamenjuju ove i/ili (ii) pravila o civilnom vazduhoplovstvu drugih država članica EU i MOCV (ICAO).

3.6 Ako Autoritet za Civilno Vazduhoplovstvo Kosova, Ministarstvo Saobraćaja Pošte i Telekomunikacije i Ministarstvo Unutrašnjih Poslova, donese pravila o izvršenju koja su referentno uključena u dokumenat koji je donet od jedne međunarodne organizacije, strane države, ili jednog autoriteta ili pod-jedinice međunarodne organizacije ili strane države, i ako ovaj dokument nije preveden na službenim jezicima Kosova, ovaj javni autoritet treba da verziju na Engleskom jeziku ovog dokumenta učini dostupnom za bilo koje lice koje to zatraži. Dotični javni autoritet može da izvrši ovu obavezu putem osnivanja jednog javno pristupačnog web-cajta koji omogućava pristup verzije na Engleskom jeziku ovog dokumenta.

Član 4. Definicije

4.1 U cilju tumačenja i primene ovog zakona, sledeće definicije i izrazi – uvek kada su korišćeni u ovom zakonu - imaće dolenavedeno značenje izuzev kada kontekst u kojem se pojavljuje ovaj izraz jasno navodi na drugi smisao:

-„**VKNII**“ znači Vazduhoplovni Komisija za Nesreće i za Istraživanje Incidenata koja je osnovana prema Članu 31 ovog zakona.

-„**Aerodrom**“ označava jednu određenu oblast na zemlji ili vodi (uključujući objekte, instalacije i uređaje) koja je namenjena da se koristit u potpunosti ili delimično za dolazak, odlazak i površinsko kretanje vazduhoplova; izraz „aerodrom“ uključuje, ali nije ograničen na, bilo koju vazдушnu luku, uzletišta i/ili Uzletišta (polje) za jedrenje

-„**Operater Aerodroma**“ znači:

- a. fizičko lice koje je angažovano ili koja služi u svojstvu direktora ili menadžera (upravnika) jedne vazdušne luke, aerodroma ili uzletišta ili jedinicu za održavanje vazdušnog prometa, ako ova vazдушna luka, aerodrom ili uzletišta ili jedinica za održavanje vazdušnog prometa pruža i održava aerodrom i/ili vazдушna navigaciona sredstva (opremu) za operacije javnog vazdušnog prevoza;
- b. fizičko lice koje je odgovorno za inspekciju, održavanje, kapitalan remont ili popravku jednog aerodroma, i svaku osobu koja je odgovorna za inspekciju, održavanje, kapitalan remont, ili za popravku postrojenja u jedinici za održavanje vazdušne navigacije, radio-navigacionih sredstava, pribora ili uređaja.

-„**Vlasnik Uverenja Aerodroma**“ znači fizičko lice koji je državljan Kosova, koji je identifikovan na osnovu jednog Uverenja Aerodroma koje je izdato od ACV, čiji je zadatak (i) da obezbedi da aerodrom i vazdušni prostor unutar vizualnog prometa je siguran za korišćenje od strane vazduhoplova ili (ii) da zahteva da oni imaju pristup u manevarskoj zoni aerodroma ili platformi.

-„**Sporazum o Osnivanju Zajedničkog Evropskog Vazduhoplovnog Prostora**“ znači Višestrani Sporazum između Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Evropske Zajednice, Republike Islanda, bivše

Jugoslovenske Republike Makedonije, Kraljevine Norveške, Srbije i Crne Gore, Rumunije i Privremene Misije Ujedinjenih Nacija Misija na Kosova o Osnivanju Zajedničkog Evropskog Vazduhoplovnog Prostora, koja je postala obavezujuća za Kosovo 30 Novembra 2006.

-**“Vazdušni Prevoznik“** označava lice (osobu) koji je državljan Kosova ili državljan jedne države članice ZVEP (ECAA), koji pruža ili koji se obavezuje da će pružiti, na bilo koji način posredno ili neposredno, vazdušni saobraćaj.

-**“Vazduhoplov“** označava svaku mašinu koja dobija podršku od atmosfere usled reradnje vazduha, osim reradnje vazduha koja se odbija od površine zemlje. Izraz “vazduhoplov”, kada se koristi u ovom zakonu ili pravilima o izvršenju koji su doneti na osnovu ovog zakona, odnose se jedino za civilne vazduhoplove, i ne obuhvata vazduhoplove koji se koriste zadržavne i javne ciljeve.

-**„Uzletište“** označava jedan aerodrom koji nema tvrde piste i koji se ne koristi za međunarodne usluge.

Avijatičar (Pilot) označava —

- a. svako lice (i) koji služi kao komandno lice ili kao pilot u jednom vazduhoplovu, (ii) koji služi kao mehaničar ili član posade, ili (iii) koji vrši navigaciju vazduhoplova kada se vazduhoplov nalazi u pokretu;
- b. svako lice koje je odgovorno za inspekciju, održavanje, kapitalan remont, ili za popravku vazduhoplova, motora vazduhoplova, elisa, ili uređaja; ili
- c. svako lice koje služi u svojstvu službenika za letačke operacije;

-**“Uređaj za vazdušnu navigaciju”** označava svaki uređaj koji se koristi u, ili koji je namenjen za pomoć pri vazdušnoj navigaciji. Sredstva za vazdušnu navigaciju obuhvataju: vazdušne luke (aeroporte), prostore za ateriranje, osvetljenje, svaki aparat ili uređaj za razglašavanje informacija o vremenu, za signalizaciju, za radio-usmerene nalaze, ili za radio komunikacije ili za jedan drugi način elektromagnetskog komuniciranja, i za svaku drugu strukturu ili mehanizam čiji je cilj sličan za usmerenje ili kontrolu letenja u vazduhu, ili za spuštanje (ateriranje) i poletanje vazduhoplova.

-**“Usluge za vazdušnu navigaciju”** znači, u odnosu na vazdušni prostor Kosova ili bilo koji drugi vazdušni prostor za koji je Kosovo odgovoran za pružanje usluga kontrole vazdušnog saobraćaja, (i) usluge vazdušne komunikacije, (ii) usluge vazdušne informacije, (iii) usluge za vazdušnu radio navigaciju, (iv) usluge za kontrolu vazdušnog saobraćaja, (v) vazduhoplovne usluge o vremenu, (vi) usluge hitne pomoći, i (vii) usluge informisanja pri letu.

-**„Vazdušni Operater“** podrazumeva svaku organizaciju koja je obavezna da se bavi sa domaćim komercijalnim vazdušnim saobraćajem ili međunarodnim komercijalnim saobraćajem, bilo neposredno ili posredno ili putem zakupa ili na osnovu jednog drugog sporazuma

-„**Uverenje Vazdušnog Operatera**“ ili „UVO“ označava uverenje koje ovlašćuje jednog operatera da obavlja određene komercijalne operacije vazdušnog saobraćaja.

-„**Vazdušna luka (Aeroport)**“ označava prostor za sletanje/ateriranje koji se redovno koristi od vazduhoplova za prijem i iskrcavanje putnika ili tereta/robe.

-„**Aneksi Čikaške Konvencije**“ označavaju dokumenta koja su izdata od Međunarodne Organizacije za Civilno Vazduhoplovstvo (MOCV/ICAO) koja sadrže Standarde i Preporučene Prakse koji će se primeniti u civilnom vazduhoplovstvu.

-„**ACV**“ znači Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva Kosova.

-„**Tovar (Cargo)**“ označava imovinu (izuzev putničkog prtljaga) i/ili poštu.

„**Čikaška Konvencija**“ označava međunarodnu osnovu za sporazume o civilnom vazduhoplovstvu, koja je službeno poznata kao Međunarodna Konvencija o Civilnoj Vazduhoplovstvu.

-„**Državljanin Kosova**“ znači (i) jedno fizičko lice koji je državljanin Kosova, ili (ii) jednu poslovnu organizaciju koja je osnovana ili koja je registrovana na Kosovo ako više od 50% vlasničkog interesa u ovoj poslovnoj organizaciji se direktno i korisno drži od jednog ili više fizičkih lica koji su državljani Kosova.

-„**Civilni vazduhoplov**“ označava svaki vazduhoplov osim vazduhoplova koji se koristi za državne ili javni potrebe.

-„**Civilni vazduhoplov Kosova**“ označava jedan vazduhoplov koji je registrovan prema primeljivim zakonima Kosova.

-„**Civilno vazduhoplovstvo**“ označava operaciju bilo kojeg civilnog vazduhoplova radi opštih vazduhoplovnih operacija, vazdušnih radova ili komercijalnih operacija vazdušnog saobraćaja.

-„**Komercijalna operacija vazdušnog saobraćaja (prevoza)**“ označava operaciju vazduhoplova koja uključuje saobraćaj putnika, tereta (robe) ili pošte uz naknadu ili sa zakupom.

-„**Član posade**“ označava lice koje je određeno za obavljanje zadataka na vazduhoplovu prilikom leta.

-„**Opasna roba**“ označava robu ili materije koje mogu da predstavljaju značajnu opasnost za zdravlje, sigurnost ili imovinu ako se njihov saobraćaj vrši vazdušnim putem.

-„**Generalni Direktor**“ označava Generalnog Direktora ACV-a.

- „**Domaće trgovačko vazduhoplovstvo**“ označava saobraćaj putnika ili imovine koji se obavlja sa vazduhoplovom uz naknadu, saobraćaj pošte, ili operaciju vazduhoplova radi unapređenja poslovanja (biznisa) ili zanimanja: između dva mesta unutar Kosova ako se bilo koji deo saobraćaja ili operacije obavlja avionom

-„**Domaći vazduhoplovni pevoz**“ znači angažovanje u Domaćoj vazduhoplovnoj trgovini.

-„**EAVS (EASA)**“ znači Evropsku Agenciju za Vazduhoplovnu Sigurnost.

-„**ZVEP (ECAA)**“ znači Zajednički Vazduhoplovni Evropski Prostor.

-„**EKCV (ECAC)**“ znači Evropsku Konferenciju Civilnog Vazduhoplovstva.

-„**Letačka posada**“ označava operativnu posadu jednog vazduhoplova, i operativno osoblje.

-„**Inostrani vazdušni prevoznik**“ označava lice, koji nije državljanin Kosova ili ZVEP (ECAA) koji pruža ili koje se obavezuje da će da pruža, na bilo koji način direktno ili indirektno, inostrani vazdušni saobraćaj.

-„**Inostrana vazdušna trgovina**“ označava prevoz putnika ili imovine uz naknadu, prevoz pošte, ili operaciju vazduhoplova radi unapređenja poslovanja ili zanimanja, između jednog mesta unutar Kosova i jednog mesta van Kosova ako se bilo koji deo saobraćaja ili operacije obavlja avionom

-„**Inostrani vazdušni operater**“ označava bilo kojeg operatera, pored Kosovskog vazdušnog operatera ili jednog operatera iz države članice ZVEP (ECAA), koji je angažovan ili koji se obavezuje da će se angažovati, bilo direktno ili indirektno ili pod zakupom ili na osnovu jednog drugog sporazuma, u komercijalnim operacijama vazdušnog saobraćaja unutar granica ili unutar vazdušnog prostora Kosova.

-„**Inostrani vazdušni saobraćaj**“ znači angažovanje inostranog komercijalnog vazduhoplova.

-„**Opšta operacija vazduhoplova**“ označava jednu operaciju civilnog vazduhoplova koja nije komercijalna operacija vazdušnog saobraćaja ili jednu operaciju vazdušnog rada.

-„**MOCV (ICAO)**“ znači Međunarodna Organizacija Civilnog Vazduhoplovstva.

„**ILP**“ znači Instrument o Letačkim Pravilima.

-„**Međunarodni komercijalni vazdušni saobraćaj**“ označava prevoz avionom ljudi ili imovine, ili prevoz pošte između dveju ili više zemalja, uz naknadu ili zakup.

-„**ZVA (JAA)**“ je skraćenica za Zajednički Vazduhoplovni Autoritet.

-„**ZVZ (JAR)**“ je skraćenica za Zajedničke Vazduhoplovne Zahteve.

-„**Ključna uloga koja se odnosi navazduhoplovstvo**“ je jedna pozicija koja (i) je jasno i direktno potrebna za propisnu primenu ovog zakona, (ii) koja je po prirodi vrlo stručna ili tehnička, i nije administrativna, (iii) za koju se zahteva značajno prethodno iskustvo koja se odnosi na oblast vazduhoplovstva kojom će upravljati jedno lice koji drži ovu poziciju, i (iv) za koju se zahteva međunarodno uverenje iz ove oblasti ili jedna priznata diploma od jednog međunarodnog priznatog univerziteta iz ove oblasti. Such pozicija može da obuhvat, ali nisu ograničene na, inspektore bezbednosti i sigurnosti, tehničko

osoblje, kontrolere vazdušnog saobraćaja, ekonomije vazduhoplovstva i pravnike vazduhoplovstva.

-„**Kosovo**“ znači Republika Kosova i zemlja i vodena teritorija Republike Kosova, i odgovarajući vazdušni prostor.

-„**Ministar**“ znači Ministar za Saobraćaj Poštu i Telekomunikacije.

-„**Ministarstvo**“ znači Ministarstvo za Saobraćaj Poštu i Telekomunikacije.

-„**Navigacija vazduhoplova**“ znači funkcija koja uključuje navigaciju vazduhoplova, uključujući i pilotiranje vazduhoplova.

-„**Operator**“ označava lice, organizaciju ili preduzeće koje je angažovano u, ili koja nudi da se uključi u jednoj vazduhoplovnoj operaciji. Svako lice koje realizuje ili ovlašćuje operaciju vazduhoplova, sa ili bez kontrole (u svojstvu vlasnika, zakupca, ili drugačije) vazduhoplova, smatraće se da je angažovan u vazduhoplovnoj operaciji u smislu ovog zakona.

-„**Delovi**“ označavaju svaki pribor i dodatnu opremu (i) vazduhoplova (izuzev motora i njegovih elisa), motora vazduhoplova (izuzev elisa), elisa, i delove pribora, i (ii) koja se održava za ugradnju ili korišćenja u jednom vazduhoplovu, motora vazduhoplova, elise, ili delove pribora, ali koji nisu još ugrađeni ili prikačeni u njemu.

-„**Lice**“ znači svako fizičko lice, poslovnu organizaciju, firmu, ortaštvo, korporaciju, kompaniju, udruženje, akcionarsko društvo, zadrugu, vladino telo ili javni autoritet, i uključuje bilo kojeg upravnika/staratelja, primaoca, zastupnika, ili sličnog predstavnika ovih entiteta.

-„**Osnovni normativni akt**“ znači jedan zakon koji je usvojen od Skupštine Republike Kosova i proglašen prema Ustavom Republike Kosova.

-„**Elisa (Propeler)**“ je sveobuhvatni naziv za sve delove, uređaje i delove elise.

-„**SPP (SARP)**“ znači Standardi i Preporučene Prakse ICAO.

„**Specijalna Jurisdikcija vazduhoplova Kosova**“ obuhvata:

- a. civilni vazduhoplov Kosova; i
- b. svaki drugi vazduhoplov unutar jurisdiksije Republike Kosova, dok je vazduhoplov u letu; u smislu definicije da se jedan avion nalazi „u letu“ podrazumeva se momenat kada su zatvorena sva spoljna vrata nakon što je izvršen ukrcaj u vazduhoplovu, pa sve do momenta kada je jedna od ovih vrata otvorena za silazak ili, prilikom prinudnog ateriranja, do momenta kada nadležni autoriteti preuzimaju odgovornost nad vazduhoplovom, putnicima i njegovom imovinom.

-„**Državni vazduhoplov**“ označava vazduhoplov koji se koristi za usluge jednog vladinog ili političkog organa, ali koji ne uključuje avione koji su vlasništvo Vlade

Kosova i koji su angažovani u operacijama koja su navedena u definiciji za komercijalne operacije vazdušnog saobraćaja.

-,**VPL**“ je skraćenica za Vizualna Pravila Letenja.

-,**Vizualni Režim Prometa**“ označava (i) prometnu zonu aerodroma (uzletišta), ili (ii) u slučaju jednog aerodroma koji nije registrovan u skladu sa Kosovskim vazdušnim pravilima o izvršenju, vazdušni prostor koji uključuje prometnu zonu aerodroma (uzletišta) ako je o tome obavešteno.

4.2 Reference u ovom zakonu za bilo koji drugi zakon ili uredbu tumačiće se i uključitiće bilo koje izmene idopune ili njegovo nasledno zakonodavstvo.

4.3 Reference u ovom zakonu prema jednom određenom javnom autoritetu treba da se tumače na način u kojem treba da se uključi bilo koji nasledni javni autoritet koji je odgovoran za jednu određenu oblast.

GLAVA II AUTORITETI CIVILNOG VAZDUHOPLOVSTVA

POGLAVLJE I Opšte

Član 5. Autoriteti Civilnog Vazduhoplovstva u Republici Kosova

5.1 Javni autoriteti sa odgovornostima i funkcijama u oblasti civilnog vazduhoplovstva na Kosovu su:

- a. Ministarstvo za Saobraćaj, Poštu i Telekomunikacije;
- b. Autoritet za Civilno Vazduhoplovstvo Kosova;
- c. Ministarstvo Unutrašnjih Poslova; i
- d. Vazduhoplovni Komisija za Nesreće i Istraživanje Incidenata

5.2 Ministarstvo, Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva Kosova, Ministarstvo Unutrašnjih Poslova, i Vazduhoplovnu Komisiju za Nesreće i Istraživanje Incidenata obavljaće funkcije koje su im dodeljeni prema ovom zakonu i bilo kojim međunarodnim sporazumom koji je naveden u Članu 3.

POGLAVLJE II Ministarsvo Saobraćaja, Pošte i Telekomunikacije

Član 6. Osnovne Odgovornosti Ministra Saobraćaja, Pošte i Telekomunikacije

6.1 Ministar je odgovoran za (i) izradu nacionalnih politika za vazdušni saobraćaj, (ii) donošenje pravila o izvršenju koja uređuju ekonomiju vazdušnog saobraćaja, ali ne vazdušnu sigurnost/bezbednost ili ekonomiju vazdušnih luka (aeroporta) ili usluge za vazdušnu navigaciju, i (iii) organizaciju, primenjujući ili potstičajući mere za razvoj civilnog vazduhoplovstva na Kosovu i međunarodne saradnje u oblasti civilnog vazduhoplovstva.

6.2 Ministar će propisno koordinisati aktivnosti Ministarstva sa ACV-a i sa svakim drugim domaćim ili stranim javnim autoritetom odgovornim za civilno vazduhoplovstvo.

6.3 Ministar će:

- a. obezbediti rukovođenje prilikom razvoja politika i programa vazdušnog saobraćaja, i pripremati preporuke za Vladu Republike Kosova radi razmatranja i primene;
- b. regulisati ekonomiju vazdušnog saobraćaja izuzev ekonomije vazdušnih luka i usluga za vazdušnu navigaciju;
- c. izdati Operativne Licence;
- d. unaprediti i preduzeti izradu, prikupljanje, i širenje tehnološke, statističke, ekonomske, kao i druge relevantne informacije u vezi sa vazdušnim saobraćajem; i
- e. obavljati i druge zadatke koje su dodeljene Ministru od Vlade Republike eKosova u skladu sa ovim zakonom, i
- f. biti odgovoran za izvršenje svih ovlašćenja i zadataka koje su dodeljene Ministarstvu na osnovu ovog zakona

Član 7.

Prioriteti Ministarstva

7.1 Ministar, prilikom primene ovog zakona (i) postaviće kao najviši prioritet održavanje sigurnosti u komercijalnom/trgovačkom saobraćaju i (ii) inače će unaprediti javni interes, pored ostalog, i u:

- a. unapređenju, uz pomoć industrije, raspoloživosti izbora odgovarajućih ekonomskih, efikasnih varijeteta i jeftinih usluga bez preterane diskriminacije ili nepoštenih ili obmaljivih praksi;
- b. podsticanju, uz pomoć industrije, pravičnih naknada (plata) i radnih uslova;
- c. podsticanju razvoja i održavanja jednog sistema vazdušnog prometa koji (i) zavisi od i koji je predmet tekućeg i potencijala konkurentne snage tržišta, (ii) obezbeđuje potrebe za vazdušne trgovačke/komercijalne usluge; i (iii) dozvoljava efikasno, novatorsko, konkurentno i dobro vođene vazdušne prevoznike da ostvare odgovarajuću zaradu i da privlače kapital;
- d. razvoju i održavanju jednog zdravog i transparentnog regulatornog sistema koji odgovara potrebama javnosti;

- e. podsticanju i razvoju jedne ekonomski održive mreže vazdušnog prometa na Kosovo radi ubrzanja unutrašnjeg i regionalnog razvoja;
- f. sprečavanju nepoštenih, varljivih, ili nekonkurentnih praksi u domaćem i inostranom vazdušnom saobraćaju;
- g. podsticanju ulazka novih vazdušnih prevoznika i onih postojećih u tržištima vazdušnog saobraćaja radi podsticanja jedne efikasne i konkurentne industrije vazdušnog saobraćaja; i
- h. podsticanju trgovačkih učesnika za ponudu po različitim vrsta vazdušnih usluga, uključujući poslovne aranžmane i postrojenja koja podstiču efikasnost, pogodnost i jevtiniju cenu za potrošaće (korisnike).

Član 8. Međunarodni Pregovori, Sporazumi, i Obaveze

8.1 Ministar će pružiti informacije savetovaće se sa Generalnim Direktorom, ako je neophodno i prikladno, sa i rukovodiocima drugih dotičnih javnih autoriteta u vezi sa bilo kojim pregovorima koji se vode ili koje će se voditi u vezi sa jednim sporazumom sa jednom vladom ili sa jednom stranom zemljom koja se odnosi na vazdušni saobraćaj.

8.2 Prilikom primene ovog zakona, Ministar je dužan (i) da postupa na način koji je u skladu sa obavezama koje Republika Kosova može imati na osnovu međunarodnih sporazuma, i (ii) biće odgovoran na osnovu primeljivih zakona na Kosovu i ugovorenih zahteva stranih zemalja koje je Republika Kosova slobodno prihvatilo.

Član 9. Sukob Interesa

Ministar ne može, neposredno ili posredno, imati novčane, finansijske ili druge intetese u bilo kojem vazduhoplovnom preduzeću.

Član 10. Osoblje Ministarstva

10.1 Ministarstvo može zaposliti stručno i iskusno osoblje, ako je neophodno, radi uspešnog i efikasnog ispunjavanja funkcija i odgovornosti koje su utvrđene u Ministarstvu na osnovu ovog zakona. Izbor osoblja koji će biti odgovorno za funkcije koje se odnose na vazduhoplovstvo treba da se obavi na osnovu sposobnosti, dokazane kompetentnosti i iskustva u izvršavanju ovih funkcija.

10.2 Kako bi se ključne pozicije u Ministarstvu koje se odnose na civilno vazduhoplovstvo popunile sa osobama sa odgovarajućim kvalifikacijama, Ministarstvo

može – ako je potrebno – da izvrši nabavku za usluge od sedam (7) vanjskih kvalifikovanih stručnjaka i/ili tehničkih stručnjaka radi popune ovih pozicija primenjujući postupak nabavke koji će se strogo pridržavati zahtevima Zakona o Javnim Nabavkama na Kosovo („Zakon o Javnim Nabavkama“) pod uslovom da (i) se ova nabavka obavi korišćenjem ograničenih postupaka koji su utvrđeni u Članu 31 Zakona o Javnim Nabavkama, (ii) da se minimalne kvalifikacije za svaku od ovih pozicija utvrde na način u kojem će se garantovati da samo kvalifikovane osobe se mogu pozvati da podnesu ponudu (tender); (iii) se vrednost ugovora za svaku dotičnu nabavku utvrdi na jednom nivou koji se razumno može očekivati da će privući jedan značajan broj ponuda (tendera) od kvalifikovanih kandidata; i (iv) dotično obaveštenje o ugovoru treba da se objavi (a) u skladu sa uslovima o objavljivanju koji su utvrđeni u Članu 40 Zakona o Javnim Nabavkama, i (b) u jednoj publikaciji na Engleskom jeziku sa visokim tiražom u Evropskoj Zajednici

Član 11. Odgovornosti i Ovlašćenja

11.1 Aktivnosti Ministra i Ministarstva treba da budu u skladu sa politikama, zakonodavstvom i standardima i međunarodnim sporazumima civilnog vazduhoplovstva na Kosovu.

11.2 U skladu sa prethodnim stavom, Ministar može prduzeti bilo koju razumnu potrebnu meru za primenu ovog zakona, uključujući vršenje istrage, propisujući pravilnike, standarde, i postupke; dodelu Operativnih Licenci za vazdušne prevoznike; i donošenje naloga, i može preduzeti i neophodne korake kako bi garantovao poštovanje i propisao kazne ako se ne poštuju ove mere

Član 12. Upravni Spor

12.1 Izuzev kao što je propisano u stavu 2. ovog člana, svako lice koje ima poseban interes u i koji je oštećen u jednom postupku ili u jednoj pojedinačnoj odluci ili jednim propustom Ministra ili Ministarstva, i koji smatra da je ova odluka ili propust u suprotnosti sa zahtevima ovog zakona ili bilo kojim drugim primeljivim osnovnim normativnim aktom, može da ospori ovu odluku ili propust u skladu sa zakonom o opštem upravnom postupku.

12.2 Ako se spor odnosi na jedno navodno kršenje Zakona o Javnim Nabavkama, onda će se primeniti postupci ovog zakona, a ne one u stavu 1. ovog člana.

Član 13. Delegiranje Funkcija

Ministar može, pisanim putem, da delegira svoja ovlašćenja i zadatke jednoj svojoj podređenoj osobi, s'tim što će Ministar biti uglavnom odgovoran da garantuje da će ova podređena osoba propisno i zakonito izvršavati bilo koje zadatke i ovlašćenja koje su mu na ovaj način delegirane

POGLAVLJE III

Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva Republike Kosova

Član 14

Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva Republike Kosova

14.1 Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva Republike Kosova („ACV“) osniva se kao jedna nezavisna regulatorna agencija. ACV ima isključivu odgovornost za regulisanja bezbednosti civilnog vazduhoplovstva i ekonomsko regulisanje vazdušnih luka (aeroporta) i usluge za vazdušnu navigaciju u Republici Kosova. ACV ima potpunu pravnu sposobnost ACV će biti budžetska organizacija i javni aotoritet i biće predmet propisa koji uređuju sredstva budžetskih organizacija i javnih aotoriteta i drugih primeljivih zakona i normativnih akata na Kosovu.

14.2 Sa ACV-om će rukovoditi Generalni Direktor Civilnog Vazduhoplovstva („Generalni Direktor“), koji će raditi sa punim radnim vremenom i koji će biti službenik ACV-a koji je odgovoran za svakodnevno rukovodjenje i donošenje odluka u ACV.

14.3 ACV ima stručno i administrativno osoblje koje je neophodno za ACV i za Generalnog Direktora kako bi izvršavali funkcije i odgovornosti koje su mu dodeljene prema ovom zakonu.

14.4 Nad aktivnostima ACV-a nadzor će izvršiti Nadzorni Odbor (u daljem tekstu: „Odbor“) koji sačinjavaju pet članova. Članovi odbora će biti imenovani kao što je utvrđeno u Članu 16.

14.5 ACV deluje u javnom interesu i samostalno obavlja ovlašćenja i izvršava funkcije koje su joj date prema ovom zakonu. Nijedan javni autoritet ili službenik ne sme da vrši uticaj ili da utiče ili da daje instrukcije ili savete jednom članu odbora, Generalnom Direktoru, članu osoblja ili na jednog konsultanta ACV-a u vezi sa bilo kojim nerešenim pitanjem ili završenom operativnom ili regulatornom odlukom ili akcijom ACV-a, izuzev (i) ako izričito nije drugačije utvrđeno u ovom zakonu, ili (ii) ako je potrebno, da dotični javni autoritet ili službenik propisno izvršava zadatke koje su mu dodeljene prema jednom primeljivom osnovnom naormativnom aktu na Kosovu

Član 15.

Nadležnosti i Odgovornosti ACV

15.1 ACV je odgovorna za:

- a. izvršavanje zakona civilnog vazduhoplovstva i primenu politika koje su usvojene od strane Ministarstva ili Vlade u oblasti civilnog vazduhoplovstva;
- b. pružanje, saveta i predloga za Ministarstvo, Vladu i Skupštinu u vezi sa politikama i zakonodavstvom iz oblasti civilnog vazduhoplovstva;
- c. donošenje pravila o izvršenju i vazduhoplovnih navigacionih naredbi, u skladu sa ovim zakonom, i Sporazumima ZVEP (ECAA), radi primene politika civilnog vazduhoplovstva usvojenih od strane Ministarstva i relevantnog zakonodavstva u vezi sa civilnim vazduhoplovstvom;
- d. izdavanje licenci, uverenja i dozvola u skladu sa nadležnostima i odgovornostima ACA koje su propisane u Članu 14 i ovom Članu 15;
- e. uređenje bezbednosti vazdušnog saobraćaja u Republici Kosova;
- f. uređenje ekonomije vazdušnih luka (aeroporta) i vazduhoplovnih navigacionih usluga;
- g. pruža savete Ministru u vezi sa izradom od strane Ministra razvoja predloženih politika o korišćenju vazdušnog prostora na Kosovu, koje ispunjava potrebe korisnika, imajući u obzir nacionalnu bezbednost, privredne i ekološke faktore i potrebu o visokim bezbedonosnim standardima;
- h. nadzor i obezbeđenje efikasnog izvršavanja zakona, standarda, uredba, postupaka i naredbi, izuzev ako ovaj zakon ili jedan drugi osnovni normativni akt izričito dodeljuju ove funkcije Ministarstvu ili jednom javnom autoritetu;
- i. distribuciju informacija u javnosti o relevantnim pitanjima za funkcije i aktivnosti ACV-a;
- j. do stepena koji je dosledan sa odredbama i svrhom ovog zakona: izvršavanje ovih mera, preduzimanje ovih istraga i inspekcija, i izdavanje ovih naredbi, pravila, propisa, i/ili postupaka za koje ACV može smatrati da su potrebne način za propisno i zakonito (i) izvršavanje primeljivih odredaba ovog zakona ili (ii) izvršavanje ovlašćenja i zadataka koje su dodeljene ACV prema ovom zakonu; i
- k. obavljanje bilo koje druge funkcije koja se odnosi na civilno vazduhoplovstvo na Kosovu koja joj je dodeljena prema ovom zakonu ili drugom osnovnom aktu.

15.2 Ne kasnije od 31 Marta svake kalendarske godine, Generalni Direktor će pripremiti, završiti i dostaviti Odboru, Ministarstvu, Vladi i Skupštini, jedan sveobuhvatan godišnji izveštaj u kojem će izložiti detaljne informacije za prethodnu kalendarsku godinu u vezi sa: (i) oraganizacijom, operacijama, osoblju i nivoima plata u ACV, (ii) nabavkama, finansijskom upravljanju i budžetskim pitanjima ACV-a, (iii) svim administrativnim žalbama, sporovima i preduzetim postupcima u prethodnoj kalendarskoj godini; i (iv) svim izvršnim, regulatornim i licencnim odlukama i akcijama ACV-a. Ovaj godišnji izveštaj treba da obuhvata, u obliku priloga/dodatka, poslovni i finansijski plan za ovu kalendarsku godinu koja je navedena u stavu 3. člana 19.ovog zakona.

Član 16. Nadzorni Odbor

16.1 Nadzorni Odbor („Odbor“) osnovaće se radi vršenja nadzora i razmatranja nad (i) administrativnim, izvršnim, regulatornim i licencnim aktivnostima i odlukama ACV-a, i (ii) svim pitanjima finansijskog upravljanja, prihoda i troškova ACV-a. Ako većina članova zaključi da ima razloga da se veruje da ACV nije poštovala ili ne poštuje jednu ili više odredaba ovog zakona ili jednog drugog primeljivog normativnog akta na Kosovu Odbor će identifikovati sumnjivo područje ovog nepoštovanja u pjednom pisanom izveštaju i dostaviće ovaj izveštaj Generalnom Revizoru i Skupštini. Odbor neće imati izvršna ili regulatorna ovlašćenja.

16.2 Odbor radi sa skraćenim radnim vremenom i sastaje se najmanje jednom u kalendarskom kvartalu (jednom utri meseca). Jednu nedelju pre održavanja ove sednice, Generalni Direktor, dužan je da dostavi svakom članu Odbora jedan aauran pismeni izveštaj u kojem će sažeti sva pitanja koja su navedena u stavu l. člana 16. ovog zakona.

16.3 Članove Odbora imenovaće Vlada posle dobijanja predloga i saveta od Ministra. Jedno lice ne može da bude član Odbora ako on/ona je službenik, radnik, savetnik (i) ACV-a, (ii) Ministarstva, (iii) Ministarstva Unutrašnjih Poslova, ili (iv) jednog preuzeća civilnog vazduhoplovstva koja je uređena od gorepomenutih.

16.4 Početni članovi Odbora imaće sledeće mandatne rokove: (i) početni Predsedavajući i jedan drugi početni član, dve godine, i (ii) ostala tri početna člana, četiri godine

16.5 Po isteku njegovog/njenog mandata svaki član može biti ponovo imenovan za jedan dodatni mandatni rok od četiri godine, pod uslovom da nijedno lice ne može da služi u Odboru više od ukupno deset (10) godina.

16.6 Članovi odbora treba da: (i) imaju najmanje fakultetsku spremu iz aeronautike, menadžmenta (upravljanja), prava, ekonomije, finansija ili inžinjerstva, (ii) i najmanje 5 (pet) godina stručnog iskustva u u jednoj ili više navedenih oblasti, i (iii) treba da budu lica sa visokim moralnim i stručnim integritetom.

16.7 Članovi odbora ne smeju, neposredno ili posredno, imati novčane, finansijske ili druge interese u jednom vazduhoplovnom preduzeću.

16.8 Članovi Odbora dobiće naknadu za svoje usluge. Iznos ove naknade utvrdiće se od Vlade na osnovu jednog podzakonskog akta Vlade koja uređuje ovu naknadu. Ova naknada i biće isplaćena iz namenjenih prihoda ACV-a.

16.9 Jedno lice/osoba prestaje da bude član Odbora, pre isteka njenog/njegovog roka, ako on/ona podnosi ostavku Vladi ili ako je on/ona razrešen od Vlade. Vlada može da razrešiti jednog člana Odbora samo u slučaju kada je odgovarajući član Odbora:

- a. prekršio njegove/njene stručne dužnosti;
- b. kažnjen se za krivično delo od strane nadležnog suda i u skladu sa odgovarajućim postupkom;
- c. ima ili stiče neposredno ili posredno interese u bilo kojoj poslovnoj organizaciji, koja je angažovana u sektoru civilnog vazduhoplovstva;

- d. postaje mentalno ili fizički nesposoban za obavljanje svojih dužnosti za jedan rok koji je duži od tri uzastopna meseca;
- e. propusti da učestvuje u dva ili više sastanaka u roku od 12 meseci;
- f. propusti da se pridržava zakona ili primeljivim politikama u sektoru civilnog vazduhoplovstva.

16.10. Član odbora, koji smatra da je nezakonito razrešen od strane Skupštine može zatražiti pravni lek neposredno pred jednim nadležnim sudom.

Član 17. Organizovanje Odbora i Postupci za Donošenje Odluka

17.1 Predsedavajući zastupa Odbor u javnosti i upravlja i organizuje rad Odbora.

17.2 Sednice Odbora se sazivaju od strane Predsedavajućeg u kvartalnim (tromesečnim) osnovama, uključujući jednogodišnju opštu sednicu, ili kada to zatraže najmanje dva člana Odbora. Ove sednice mogu da se održe i putem elektronskih sredstava. Nijedna sednica se ne može sazvati ako svim članovima nije dostavljeno jedno pismeno obaveštenje 72 sata pre održavanja sednice. Član odbora ima pravo da prisustvuje na bilo kojoj dotičnoj sednici ili (i) svojim prisustvom na mestu gde se održava sednica ili (ii) putem elektronskih sredstava, uključujući i telefon, od jednog drugog mesta. Član odbora ne može da delegira ili da prenese jednom drugom licu svoje pravo na učešće ili da glasa na Odboru.

17.3 Odbor donosi odluke sa većinom glasova. Odbor treba da ima kvorum za donošenje odluka ako su prisutni najmanje tri člana Odbora u propisno sazvanoj i obaveštenoj sednici u vremenu u kojoj je doneta odluka.

17.4 Predsedavajući predsedava sednicom Odbora. Ako je neophodno da se Odbor sastane u odsustvu Predsedavajućeg, najstariji prisutni član Odbora, predsedavaće sa sednicom.

17.5 Odbor priprema i usvaja pravilnik o radu.

Član 18 Nadležnost Predsedavajućeg

Predsedavajući je odgovoran za:

- a. obavljanje svih funkcija koje su mu/joj date prema zakonu i koje su mu/joj delegirane od strane Odbora;
- b. rukovođenje običnih poslova Odbora, u skladu sa svakom odlukom ili uputstvom koja je propisno doneta od strane Odbora; i
- c. saziva i priprema sednice Odbora.

Član 19. Funkcije Nadzornog Odbora

19.1 Kako bi bio siguran da je Odbor sposoban za izvršenje svojih osnovnih funkcija i odgovornosti koje su utvrđene u stavu 1. člana 16. ovog zakona, Generalni Direktor treba na vreme da obezbedi Odboru tražene izveštaje prema stavu 2. člana 15., stavu 2. člana 16. i stavu 2. člana 22. ovog zakona.

19.2 Odbor će razmatrati i odbaciti ili usvojiti svaki ovakav izveštaj koji je pripremljen od Generalnog Direktora. Ako Odbor odbije ovaj izveštaj on terba da obezbedi Generalnom Direktoru jedno detaljno pismeno objašnjenje o razlozima za odbijanje izveštaja kao i jedan jasan opis nedostataka koji treba da se isprave.

Član 20. **Generalni Direktor ACV-a**

20.1 Jedno lice (osoba) može da bude imenovano kao Generalni Direktor ako on/ona poseduje sve sledeće kvalifikacije: (i) on/ona ima univerzitetsku diplomu (ii) on/ona ima pet ili više godina značajnog rukovodećeg i stručnog iskustva iz oblasti civilnog vazduhoplovstva; (iii) on/ona dobro vlada sa engleskim jezikom; (iv) on/ona nije proglašen krivim za jedno krivično delo; (v) on/ona nema neposredne ili posredne novčane, finansijske, ili druge interese u jednoj poslovnoj organizaciji koja je angažovana u sektoru civilnog vazduhoplovstva, i (vi) on/ona je lice sa visokim moralnim integritetom.

20.2 Vlada utvrđuje naknadu koja će se isplatiti Generalom Direktoru. Prilikom utvrđivanja naknade za Generalog Direktora, Vlada (i) treba uzeti na razmatranje položaj Generalog Direktora za propisno i sigurno obavljanje poslova civilnog vazduhoplovstva na Kosovo, (ii) treba uzeti na razmatranje naknadu koja se isplaćuje stručnjacima civilnog vazduhoplovstva u drugim Evropskim zemljama koji su odgovorni za slične funkcije, i (iii) će utvrditi ovu naknadu u jednom nivou koji se razumno može očekivati da će privući i zadržati jedno lice koji ima potrebno iskustvo da kompetentno izvršava funkcije ovog položaja.

20.3 Ministar će učiniti razumne napore kako bi identifikovao osobe koji poseduju gorenavedene kvalifikacije i koji su interesovani da budu imenovani za položaj Generalog Direktora. Ministar će obezbediti za i Vladu (i) ime i CV (kratku biografiju) za svakog kandidata koji poseduju tražene kvalifikacije, i (ii) preporuku Ministra za svakog kandidata. Vlada, nakon prijema predloga od strane Ministra obaviće imenovanje.

20.4 Položaj Generalog Direktora je položaj sa punim radnim vremenom. Generalni Direktor imenuje se za jedan mandatni rok od pet godina. Generalni Direktor se može ponovo imenovati za jedan mandatni rok u istom trajanju. Pre isteka ovog roka, Vlada može samoinicijativno ili na predlog Ministra da razreši Generalog Direktora samo ako je on/ona:

- a. prekršio svoje/njene stručne zadatke;

- b. poglašen krivim za izvršenje jednog krivičnog dela od jednog nadležnog suda i u skladu sa odgovarajućim postupkom;
- c. prisvojio jedan, posredan ili neposredan, novčani, finansijski ili drugi interes u jednoj poslovnoj organizaciji koja je angažovana u sektoru civilnog vazduhoplovstva;
- d. postaje mentalno ili fiziki nesposoban za obavljanje svojih/njenih zadataka za jedan vremenski rok koji je duži od tri uzastopnih meseseca, ili
- e. angažovan u jednom poslu, zanimanju, ili radnom odnosu.

20.5 Ako Generalni Direktor smatra da je on/ona nezakonito razešen, može zatražiti pravni lek neposredno pred jednim nadležnim sudom.

Član 21. **Opšta Ovlašćenja Generalnog Direktora**

21.1 Izuzev ako je drugačije izričito propisano u ovom zakonu, i bez obzira na odredbe drugih zakona, Generalni Direktor nije dužan da koordiniše, podnese na usvajanje ili dobijanje saglasnosti, ili da traži savet ili mišljenja bilo kojeg javnog autoriteta ili službenika o bilo kojem pitanju nad kojim ovaj zakon daje ACV-u konačno i isključivo ovlašćenje.

21.2 Generalni Direktor je ovlašćen da obavlja ove aktivnosti, da preduzima dotične istrage, da donese i izmeni i dopuni dotične naloge, i da izvrši izmenu i dopunu dotičnih opštih i posebnih pravila, propisa, i postupaka u skladu sa odredbama ovog zakona, onako kako Generalni Direktor smatra da je razumno i neophodno za izvršavanje zadataka i odgovornosti koje su utvrđene prema ovom zakonu.

21.3 Generalni Direktor je ovlašćen da donosi, poništi, preispita ova pravila, propise, i postupke ako smatra da je neophodno za obavljanje njegovih funkcija. Ako jedan drugi osnovni normativni akt utvrdi ili sadži propise koji uređuju pitanja o obaveštenju i donošenju ovih pravila, propisa i/ili postupaka, Generalni Direktor treba da deluje u potpunom skladu sa njima.

21.4 Generalni Direktor dužan je da obezbedi objavljivanje svih izveštaja, naredbi, pravila, i propisa koji su doneti prema ovom zakonu u takvoj formi i načinu koji će najpogodnije biti prilagođen za informaciju i korišćenje.

21.5 Prilikom obavljanja bilo koje istrage koja je ovlašćena prema ovom zakonu, Generalni Direktor je ovlašćen da izvodi dokaze, i da izda nalog jedan nalog bilo kojem licu da se pojavi pred ACV i da pruži dokumenta i/ili da svedoči povodom bilo kojeg pitanja za koju Generalni Direktor, prilikom izvršavanja svoje razumne diskrecije, smarta relevantim za predmet istrage. Ako jedan drugi osnovni normativni akt utvrdi ili sadži propise koji uređuju ova pitanja, Generalni Direktor podčintće se njima.

Član 22.

Finansijsko Upravljanje i Izveštavanje

22.1 Generalni Direktor dužan je da se pridržava zahtevima za izveštavanje koji su utvrđeni u stavu 2. člana 15. i u članu 16. ovog zakona.

22.2 Devetdeset (90) dana pre početka svake kalendarske godine, Generalni Direktor priprimiće i dostaviće Odboru jedan radni i finansijski plan za ACV za ovu kalendarku godinu.

22.3 Generalni Direktor takođe treba da osigura da ACV bude u skladu sa svim primenjivim odredbama Zakona o Upravljanju i Odgovornosti za Rad u Javnim Finansijama.

Član 23. Delegiranje Funkcija

23.1 Generalni Direktor može, na osnovu ovih propisa, nadzora, i razmatranja ako je propisano da dodeli na bilo kojeg službenika, radnika, ili na administrativnoj jedinici ACV-a na osnovu ovlašćenje da izvrši bilo koju funkciju ACV-a ili Generalnog Direktora o koje su utvrđene prema ovom Zakonu.

23.2 Generalni Direktor može, ako smatra da je razumno neophodno za obezbeđenje propisnog izvršavanja funkcija koje su ACV prema ovom zakonu, da ovlasti ACV da angažuje kvalifikovanog ugovarača za obavljanje ovih funkcija. Izbor ovog ugovarača običe se u jednom konkurentnom postupku nabavke koji će se strogo pridržavati Zakona o Javnim Nabavkama. Generalni Direktor je dužan da obezbedi da ove funkcije nisu delegirane na ovaj način kod vazdušnih operatera, vazdušnih radova ili generalnih vazdušnih operatera i uređaja za održavanje, u korist, ličnog regulisanja.

23.3 Generalni Direktor ostaje uglavnom odgovoran za propisno izvršavanje ovih funkcija, ovlašćenja i zadataka koje su mu dodeljene ili koje su ugovorene prema ovom Članu 24.

Član 24. Osoblje ACV-a

24.1 Generalni Direktor regrovaće stručno i iskusno osoblje kako bi obezbedio efikasnu i uspešnu primenu funkcija i odgovornosti koje su date ACV-u prema ovom zakonu. Regrutacija osoblja se vrši na osnovu relevantne dokumentovane zasluge, nadležnosti i iskustva o civilnom vazduhoplovstvu.

24.2 Generalni Direktor može, nakon razmatranja od strane Ministra Finansija i Ekonomije, da utvrdi visinu plata za članove stručnog osoblja ACV, koji će biti nadoknaditi sve ove članove, u jednom stepenu koji se u skladu sa (i) stepenom njegove/njene dokazane stručne sposobnosti, (ii) kvalitetom njegovog/njenog obrazovanja, (iii) stepenom obrazovnog dostignuća, i (iv) njegovog/njenog ispoljenog stručnog znanja i iskustva. Prilikom utvrđivanja dotične visine plata, treba da se uzme u

obzir naknada koja se isplaćuje za ove položaje u industriji civilnog vazduhoplovstva za koju se traži slična sposobnost, obrazovanje, znanje i iskustvo.

24.2 Ako je nedvosmisleno neophodno da se osigura se ključne pozicije koje se odnose na civilno vazduhoplovstvo u okviru ACV-a popune sa osobama sa odgovarajućim kvalifikacijama, ACV može da izvrši nabavku za usluge do devet (9) vanjskih kvalifikovanih stručnjaka i/ili tehničkih stručnjaka radi popune ovih pozicija primenjujući postupak nabavke koji će se strogo pridržavati zahtevima Zakona o Javnim Nabavkama na Kosovo („Zakon o Javnim Nabavkama“) i drugim specifičnim uslovima koji su utvrđeni u stavu 2. člana 10. ovog zakona.

Član 25 Budžet ACV-a

25.1 Namenjen prihod ACV-a sastoje se od:

- a. takse koje se odnose na avijaciju, naplate i tarife;
- b. jedan procenat od vazdušnih navigacionih usluga, koja je obezbeđena od vazdušnog prostora Republike Kosova;
- c. tarife za sigurnost putnika i tarife o izdavanju uverenja i licenciranja;
- d. donacije, grantovi i druga finansijska ili tehnička koja je određena za ACV.

25.2 Za svaku fiskalnu godinu Generalni Direktor treba da pripremi predlog budžeta i zahtev za izdvajanja za ACV koje će se zatim dostaviti Nadzornom Odboru. Nadzorni Odbor će zatim iste razmatrati i prema potrebi iste će izmeniti, i zatim će ove dokumente dostaviti Ministru Finansija i Ekonomij. Priprema i dostavljanje ovih dokumenata treba da se (i) obavi u skladu sa Zakonom o Upravljanju i Odgovornosti za Rad u Javnim Finansijama kao i sa Poslovnim i Finansijskim Planom ACV-a koji je usvojen od Nadzornog Odbora, i (ii) treba da uzme u obzir sadašnji i budući očekivani nivo namenjenih prihoda ACV-a

Član 26. Računopolaganje i Odgovornost

Generalni Direktor polaže račune pred Skupštinom u vezi sa uskladjenošću ACV–a sa politikama civilnog vazduhoplovstva kao i svim primeljivim zakonima i standardima u Republici Kosova.

Član 27. Upravni Spor

27.1 ACV donosi odluke, izdaje licence, uverenja ili dozvole, u skladu sa odgovarajućim zakonima Kosova i drugim zakonima koji su na snazi, izuzev ako je drugačije utvrđeno ovim zakonom.

27.2 Izuzev kao što je propisano u stavu 3. ovog člana, svako lice koje ima poseban interes u i koji je oštećen u jednom postupku ili jednom odlukom ili jednim propustom Generalnog Direktora ili ACV, i koji smatra da je ova odluka ili propust u suprotnosti sa zahtevima ovog zakona ili bilo kojim drugim normativnim aktom, može da podnese osporiti ovu odluku ili propust u skladu sa zakonom o opštem upravnom postupku.

27.3 Ako se spor odnosi na jedno navodno kršenje Zakona o Javnim Nabavkama, onda će se primeniti postupci ovog zakona, a ne one u stavu 2. ovog člana.

POGLAVLJE IV

Ministarstvo Unutrašnjih Poslova

Član 28.

Ministarstvo Unutrašnjih Poslova

28.1 Ministarstvo Unutrašnjih Poslova je odgovorna za osnivanje i održavanje bezbednosti civilnog vazduhoplovstva u Republici Kosove. Ministarstvo Unutrašnjih Poslova dobiće tehničku podršku od ACV-a u vezi sa bezbedonosnim implikacijama u vazduhoplovstvu. Da bi se obezbedila neophodna kordinacija između ACV i Ministarstva Unutrašnjih Poslova, ACV staviće na raspolaganju jednu kancelariju u svojem sedištu za koriscenje od dva (2) lica za sigurnost civilnog vazduhoplovstva od Ministarstvo Unutrasnjih Poslova.

28.2 Ministar Unutrašnjih Poslova je odgovoran za primenu, i pridruživanje u međunarodnih konvencija i onih gledišta *acquis communautaire* EZ u vezi sa bezbednošću (sigurnošću) civilnog vazduhoplovstva.

28.3 Ministarstvo Unutrašnjih Poslova regrutovaće stručno i iskusno osoblje kako bi obezbedio efikasnu i uspešnu primenu funkcija i odgovornosti koje su date Ministarstvu Unutrašnjih Poslova prema ovom zakonu. Regrutacija osoblja se vrši na osnovu relevantne dokumentovane zasluge, nadležnosti i iskustva o civilnoj avijaciji.

28.4 Kako bi se ključne pozicije koje se odnose na civilno vazduhoplovstvo u okviru Ministarstva Unutrašnjih Poslova popunile sa osobama sa odgovarajućim kvalifikacijama, Ministarstva Unutrašnjih Poslova može – ako je potrebno – da izvrši nabavku za usluge od dva (2) vanjska kvalifikovana stručnjaka i/ili tehnička stručnjaka radi popune ovih pozicija primenjujući postupak nabavke koji će se strogo pridržavati zahtevima Zakona o Javnim Nabavkama na Kosovo („Zakon o Javnim Nabavkama“) i drugim specifičnim uslovima koji su utvrđeni u stavu 2. člana 10. ovog zakona.

Član 29.

Računopolaganje i Odgovornost

Ministar Unutrašnjih Poslova polaže račune pred Skupštinom u vezi sa o usklađenošću Ministarstva Unutrašnjih Poslova sa ovim zakonom.

Član 30. Upravni Spor

30.1 Izuzev kao što je propisano u stavu 2. ovog člana svako lice koje ima poseban interes u i koji je oštećen u jednom postupku ili jednim propustom Ministra Unutrašnjih Poslova ili Ministarstva Unutrašnjih Poslova, i koji smatra da je ova odluka ili propust u suprotnosti sa zahtevima ovog zakona ili bilo kojim drugim normativnim aktom, može da ospori ovu odluku ili propust u skladu sa zakonom o opštem upravnom postupku.

30.2 Ako se spor odnosi na jedno navodno kršenje Zakona o Javnim Nabavkama, onda će se primeniti postupci ovog zakona, a ne one u stavu 1. ovog člana.

POGLAVLJE V Vazduhoplovna Komisija za Nesreće i Istraživanje Incidenata

Član 31. Vazduhoplovna Komisija za Nesreće i Istraživanje Incidenata

31.1 Vazduhoplovna Komisija za Nesreće i Istraživanje Incidenata (VKNII) osniva se kao deo pri Uredu Premijera.

31.2 VKNII neće biti odvojena budžetska organizacija. Predsedavajući VKNII služiće kao šef administrativne službe VKNII. Ostali finacijski službenici (službenik nabavke, šef finansijske službe i službenik za overu) VKNII su lica koji služe u ovim položajima u Uredu Premijera. U svim drugim slučajevima, aktivnosti, istraživanja i donošenje odluka u VKNII vrši se na nezavistan način od Vlade i Ureda Premijera. Izraz "Finansijski Službenik" koji je korišćen u ovom članu, ima smisao koji je utvrđen u Zakonu o Upravljanju i Odgovornosti za Rad u Javnim Finansijama.

31.3 VKNII je potpuno nezavistan od vazduhoplovne industrije, ACV, Ministarstva, Ministarstva Unutrašnjih Poslova i drugih javnih autoriteta službenika. Bez obzira na gorepomenuto VKNII treba da poštuje sve osnovne normativne akte koji uređuju javne autoritete i javne službenike. VKNII će takođe biti predmet revizije i drugih istraživanja koje će se preduzeti od Ministarstva Unutrašnjih Poslova, Generalnog Revizora i drugih javnih autoriteta, čiji je cilj utvrđivanje ili obezbeđenje saglasnosti sa VKNII sa ovim osnovnim pravnim aktina.

31.4 VKNII je odgovoran za istraživanja nesreća i incidenata koji se odnose na vazduhoplovstvo unutar Kosova ili gde su uključeni registrovani vazduhoplovi Kosova bilo gde da su oni. Uvek kada se zahteva ili kada je neophodno, VKNII će raditi u saradnji sa drugim nacionalnim i međunarodnim organima koji obavljaju iste funkcije. Uvek kada VKNII obavlja ili učestvuje u jednom dotičnom istraživanju, VKNII treba da

pripremi jedan detaljan izveštaj u vezi sa istraživanjem i da isti dostavi Vladi i Skuptini što je pre moguće ali ne kasnije od šest meseci posle zaključenja istraživanja.

31.5 VKNII može, ako je neophodno, da pripremi informaciju i preporuke o sigurnosti letenja i da istu dostavi ACV, Vladi i Skupštini

31.6 VKNII je e ovlašćena da zatraži od bilo kojeg javnog autoriteta Kosova i/ili privatnog lica ili organizacije na Kosovu da pruži VKNII neophodnu podršku e za izvršenje jednog istraživanja koja je utvrđena u stavu 4. ovog člana ili jedno istraživanja koje se zahteva prema jednom međunarodnom sporazumu ili od jedne međunarodne vazduhoplovne organizacije.

31.7 VKNII se sastoji od tri (3) fizička lica. Svaki od ovih lica treba (i) da dobro vlada sa Engleskim Jezikom, (ii) da ima značajno tehničko iskustvo iz vazduhoplovne industrije, (iii) da nije osudjen za krivično delo; (iv) da nema neposredan ili posredan, novčani, finansijski ili drugi intetes u bilo kojoj poslovnoj organizaciji koja je angažovana u sektoru civilnog vazduhoplovstva, i (v) treba da bude lice sa visokim moralnim i stručnim integritetom.

31.8 Tri (3) člana VKNII biraju se i imenuju od Vlade nakon prijema preporuke od jednog posebnog ad hoc panela kojeg čine viši javni službenici i savetnici koji su imenovani od Vlade radi identifikacije i za pružanje preporuka o kandidatima za članove VKNII. Ovaj panel usvojiće i uvažiće stroga pravila za sukob interesa koji, između ostalog, sprečava da jedan član panela glasa, učestvuje ili utiče prilikom izbora jednog kandidata koji je poznat ili koji ima veze sa jednim članom panela (bilo to porodična, poslovna, institucionalna ili politička veza).

31.9 Svi članovi VKNII imenuju se, i treba da se slože pisanim putem, da će služiti u toku čitavog trajanja mandata, za jedan mandat od pet (5) godina. Ovi članovi mogu da se ponovo imenuju za jedan ili više dodatnih mandata ako se oni/one slože pisanim putem da će služiti u toku čitavog trajanja mandatit. Vlada odrediće jednog od tri (3) članova da služi kao Predsedavajući VKNII. Predsedavajućii je odgovoran da zastupa VKNII van Vlade kao i za organizovanje i svakodnevno izvršenje administrativnih poslova u VKNII. Odluke VKNII o obavljanu istraživanja kao i pripremi i usvajanju izveštaja donosi se od većine članova VKNII.

31.10 Stalni Sekretar u Uredu Premijera treba da obezbedi da se VKNII osigura svo potrebno tahničko i administrativno osoblje koju VKNII razumno može da zatraži. Takođe, VKNII može da zaposli tri (3) tehnička radnika i/ili stručnjaka kako bi pomogli VKNII u efikasnom obavljanju funkcija i odgovornosti koje su dodeljene VKNII prema ovom zakonu. Izbor ovog lica obavlja se na osnovu zasluge, dokazane kompetentnosti i iskustva iz oblasti civilnog vazduhoplovstva.

31.11 Odmah nakon imenovanja prva tri (3) člana VKNII od strane Vlade, članovi VKNII su obavezni da odmah identifikuju i upišu se u tečajevima obuke koji pokrivaju sva gledišta, tehnike i priznate međunarodne metode za istraživanje incidenata i nesreća u vazduhoplovstvu. VKNII treba da obezbedi da se ova obuka realizuje samo od međunarodno priznatih organa i organizacija koje imaju iskustva u ovim obukama. Ako ova obuka treba da se realizuje od jednog javnog autoriteta van Kosova ili jedne

međunarodno priznate organizacije, a obuka treba da se plaća na osnovu standardnih tarifa koje su objavljene od ovog javnog autoriteta ili međunarodne organizacije, onda Zakon o Javnim Nabavkama se neće primeniti prilikom izbora javnog autoriteta ili međunarodne organizacije i ugovora o obuci sa ovim javnim autoritetom ili međunarodnom organizacijom.

31.12 Bilo koji ugovor o obuci sa bilo kojim isporučiocem dotične obuke o uslugama istraživanja treba da sadrži jednu odredbu u kojoj je isporučioac dotične obuke oobavezuje da (i) pripremi jednu ocenu, pisanim putem, o performansi (rezultatima) za svakog člana VKNII, i (ii) da posle završetka tečaja obuke dostavi jednu kopiju ove procene Stalnom Sekretaru u Uredu Premijera, koji će istu zatim distribuirati svim članovima Vlade. Ako jedan član VKNII dobije negativnu ocenu, Vlada može odmah da razreši ovog člana i da u njegovo mesto imenuje jednog novog člana VKNII, kao što je navedeno gore. Ako jedan član VKNII, u jednom roku od pet (5) godina, dobije dve negativne ocene, Vlade treba odmah da razreši ovog člana i da u njegovo mesto imenuje jednog novog člana. Novi član biće imenovan za jedan mandatni rok od pet (5) godina koji počinje da teče od datuma njegovog/njenog imenovanja.

31.13. Takodje, Vlada može da razrešiti jednog člana VKNII pre isteka njegovog/njenog mandata, ako je ovaj član:

- a. prekršio svoje/njene stručne zadatke;
- b. ako je proglašen krivim za izvršenje jednog krivičnog dela od jednog nadležnog suda i u skladu sa odgovarajućim postupkom;
- c. stekao je jedan, posredan ili neposredan, novčani, finansijski ili drugi interes u jednoj poslovnoj organizaciji koja je angažovana u sektoru civilnog vazduhoplovstva;
- d. postaje mentalno ili fizički nesposoban za obavljanje svojih/njenih zadataka za jedan vremenski rok koji je duži od tri uzastopna meseca; ili
- e. angazovan u jednom poslovanju, zanimanju, ili drugom radnom odnosu.

31.14. Ako jedan član VKNII, koji smatra da je on/ona nezakonito razrešen on/ona može zatražiti pravni lek neposredno pred jednim nadležnim sudom.

31.15 Odmah nakon imenovanja prva tri (3) člana VKNII, VKNII, preko Službenika Nabavke u Uredu Premijera, izvršiće jednu nabavku za dodelu okvirnog ugovora sa jednim stranim kvalifikovanim isporučiocem za vazduhoplovne usluge za istraživanje nesreća ili incidenata. Ovaj ugovor treba, između ostalog: (i) da ima jedan rok od četiri (4) godine, (ii) da daje VKNII pravo da zatraži od ugovarača da pruža dotične usluge koje se odnose na obuku vazduhoplovnih istraživanja nesreća ili incidenata na način kao što je tražio VKNII, (iii) da zatraži od ugovarača da ima najmanje jednog profesionalnog i iskusnog istraživača u mestu gde se desila nesreća ili incident unutar 24 časova posle prijema obaveštenja o ovoj nesreći ili incidentu od VKNII, (iv) da uopšte sadrži druge odredbe koje su uobičajene za jedan ugovor ove vrste, i (v) da bude u skladu sa Zakonom o Javnim Nabavkama. Nakon isteka ili raskida ovog ugovora, ako i do mere do koje VKNII smatra da je neophodna, VKNII može, ponovo preko Službenika za Nabavku u Uredu Premijera, da izvrši jednu novu nabavku za dodelu jednog naslednog okvirnog

ugovora sa jednim stranim i visoko kvalifikovanim isporučiocem za vazduhoplovna istraživanja incidenata nesreća.

GLAVA III PRAVILA KOJA UREĐUJU CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO

DEO 1 Vazdušni Operateri, Prevoznici i Osoblje

POGLAVLJE I Uverenja Vazdušnih Operatera

Član 32. Obaveza za Posedovanje Uverenja Vazdušnog Operatera

Svaki državljan Republike Kosova koji želi da se angažuje u vazdušnim operacijama na Kosovo treba da poseduje tekuće i valjano Uverenje Vazdušnog Operatera (UVO), koja je izdata od ACV-a.

Član 33. Uslovi za Posedovanje Uverenja Vazdušnog Operatera

33.1 Svi zahtevi za dobijanje UVO utvrdiće se od ACV-a u pravilima o izvršenju koji će biti donet na osnovu ovlašćenja ovog zakona.

33.2 ACV će obezbediti da ova pravila zadovoljavaju primeljive zahteve ZVEO (ECAA).

POGLAVLJE II Vazdušni Prevoznici

Član 34. Obaveza Posedovanja Operativne licence za vazdušni saobraćaj

34.1 Svaki državljan Republike Kosova koji poseduje UVO koja je izdata od ACV i koji želi da se angažuje u vazdušnim prevozom lica, prtljaga, robe i/ili pošte uz plaćanje, pod zakupom, ili uz naknadu, treba da dobije ili poseduje tekuću valjnu operativnu licencu za vazdušnog prevoznika, izdatu od strane Ministarstva. Ministarstvo će izdati

ovu licencu u skladu sa Pravilnikom Saveta Evrope (EEC) br. 2407/92 od 23 jula 1992. godine o licenciranju vazdušnih prevoznika

POGLAVLJE III Strani Vazdušni Prevoznici

Član 35.

Obaveza Posedovanja Uverenja Vazdušnog Operatera i Operativne Licence

35.1 Izuzev ako je drugačije predviđeno u Sporazumu ZVEP (ECAA), jedan strani vazdušni prevoznik treba da imaju valjano UVO i operativnu licencu koja je izdata od nadležnog organa svoje zamlje. Ovi prevoznici mogu da operišu (obavljaju svoju delatnost) na Kosovo, od i ili preko Kosova (i) na osnovu obostranih ili višestranih formalnih sporazuma o vazdušnom saobraćaju, koji su odobreni ili koji su regulisani od Ministarstva, ili (ii) na osnovu pismene odluke Ministarstva.

35.2 Odluka Ministarstva opisana u gorenavedenom u stavu 1. ovog člana imaće važnost koja je navedena u odluci, koja ne može biti duža od jedne godine. Ova odluka može se obnoviti.

35.3 Sporazum ili odluka Ministarstva opisana u gore navedenom stavu 1. ovog člana može se opozvati (i) na osnovu pojnova koje one sadrže ili (ii) ako pomenuti strani vazdušni prevoznik povredi suverenitet ili javni red u Republici Kosova.

POGLAVLJE IV Linijske Licence i Dozvole za Obavljanje Redovnih i Neredovnih Vazdušnih Usluga

Član 36.

Linijske Licence za Prevoznike koji nisu iz ZVEP (ECAA)

36.1 Ministarstvo može izdati jednu operativnu licencu za prevoznike koji nisu iz ZVEP (ECAA), za redovne linije koje su navedene u bilateralnom ili multilateralnom sporazumu ili odluci Ministarstva koja je navedena u članu 35.

36.2 Ako neredovni letovi nisu pokriveni bilateralnim ili multilateralnim sporazumima, ovi letovi treba da budu usvojeni na osnovu odluke Ministarstva, ili za jedinstveni let ili za seriju letova. Nijedna dotična odluka neće važiti duže od jedne godine.

POGLAVLJE V Osoblje Avijacije

Član 37

Avijatičarska (Pilotska) Licenca i Klasifikacija

Svako lice, koje deluje kao avijatičar (pilot) treba da raspolaže sa odgovarajućom licencom i klasifikacijom izdatom ili donetom na propisan način od strane ACV-a prema ovom Zakonu i odgovarajućim pravilima o izvršenju ovog zakona. Pod klasifikacijom se podrazumeva svaka beleška u licenci u kojoj se pominju uslovi, beneficije ili posebna ograničenja. Ova odredba se primenjuje i za osoblje vazdušne navigacije i održavanja, kao i za zvaničnike letačkih operacija, stacionirane aeronautičke operatere i za instruktore letenja.

Član 38. Priznavanje Licence I Ocene Avijatičara (Pilota)

Licence i klasifikacije avijatičara (pilota) izdate ili priznate kao važeće u jednoj stranoj zemlji proglašiće se kao važeće ako zahtevi na osnovu kojih su izdate ove licence i klasifikacije su iste ili više u odnosu na standarde osnovane prema ovom zakonu.

Član 39. Obustavljanje i Opoziv Avijatičarske (Pilotske) Licence

39.1 Ako se vlasnik licence ne poštuje zahteve ovog zakona, odgovarajućim pravila o izvršenju ovog zakona, ACV treba da obavesti vlasnika licence o zapaženim nedostacima i treba da utvrdi krajnji rok za ispravljanje ovih nedostataka. Ukoliko vlasnik ne ispravi (koriguje) nedostatke na zadovoljavajući način u krajnjem roku koji je utvrdio ACV, ACV može da obustavi ili opozove licencu na osnovu pisane odluke u kojoj će navesti činjenice i pravnu osnovu za ovu odluku. Opozvana ili obustavljena licenca treba odmah da se vrati ACV-u..

39.2 Prilikom jednog hitnog slučaja koji utiče na javnu sigurnost kao i u vanrednim slučajevima, kao što je propisano u relevantnim gledištima EZ *acquis communautaire*, ACV može odmah da obustavi ili opozove ovu licencu ili privilegije koje su utvrdjene u ovoj licenci.

DEO 2 Operacije Vazduhoplova

POGLAVLJE I Opšta Pravila

Član 40. Registar Civilnih Vazduhoplova

40.1 ACV treba da vodi Registar o Civilnim Vazduhoplovima Kosova. U svakom kalendarskom kvartalu (tomesećju) ACV će dostaviti Ministru jednu obnovljenu/ažuriranu kopiju ovog registra

40.2 Vazduhoplov može da se registruje na Kosovu samo:

- a. ako nije registrovan u stranoj državi; i
- b. ako je u vlasništvu i/ili sa njim operiše jedan Državljanin Kosova, ili jedno lice koji građanin ili državljani jedne države članice EZ ili ZVEP (ECAA);
- c. u slučaju sporazuma o kratkoročnom zakupu radi privremenog zadovoljavanja potreba vazduhoplovnog prevoznika ili u slučaju izuzetnih okolnosti, ACV može dozvoliti izuzeće od uslova utvrdjenih u tački a) stav 2. ovog člana, u skladu sa uslovima Pravilnika Saveta Evrope (EEC) BR. 2407/92 od 23. Jula 1992 o licenciranju vazduhoplovnih prevoznika;

40.3 ACV može da utvrdi detaljniji propise o registraciji vazduhoplova u pravilima o izvršenju ovog zakona.

Član 41.

Obeležavanje i Registarski Znaci

Vazduhoplov koji je registrovan na Kosovo treba da nosi oznaku državnosti Kosova i specijalnu oznaku registracije koja se izdaje svakom vazduhoplovu kada se registruje.

Član 42.

Brisanje sa Registra Civilnog Vazduhopla

Jedan vazduhoplov koji je registrovan na Kosovo biće brisan sa Registra o Civilnog Vazduhoplovstva (i) na zahtev vlasnika i/ili operatera, (ii) u slučajevima kada više ne ispunjavaju zahteve iz gorenavedenih članova, ili (iii) ako je nestao za tri meseca i istraga (traganje) i spašavanje je okončano.

Član 43.

Primena člana 83.bis Čikaške Konvencije

Prema Članu 83bis Čikaške Konvencije, Ministar može da, pomoću sporazuma sa jednom stranom državom: (i) da prenese odgovornosti na jednu stranu državu za jedan vazduhoplov koji je registrovan na Kosovu, i (ii) da se složi da prenos odgovornosti za jedan vazduhoplov koji je registrovan u stranoj državi da se može preneti na Kosovo. U zadnjem slučaju dotični vazduhoplov treba da se podvrgne ovom zakonu i pravila o izvršenju ovog zakona.

Član 44.

Tipsko Uverenje, Uverenje o Sposobnosti Letenja, i Uverenje o Puštanju u Promet

Kosovski registrovani vazduhoplov treba da raspolaže sa tipskim uverenjem, uverenjem o sposobnosti letenja i uverenjem za puštanje u promet, koje su sve izdate od strane ACV-a. ACV može da utvrdi detaljniji propise o ovim pitanjima u pravilima o izvršenju ovog zakona.

POGLAVLJE II

Posebna Pravila

Član 45.

Zabranjeni Vazduhoplovi

Vazduhoplov koji podleže zabrani prema Pravilnicama EZ se neće dozvoliti da operiše u vazдушnom prostoru Kosova.

Član 46.

Uverenje Ograničenog Tipa

U posebnim slučajevima, ACV može da izda ograničeno tipsko uverenje.

Član 47.

Ograničeno Uverenje za Sposobnost Letenja

U izuzetnim slučajevima, ACV može izdati ograničeno uverenje o sposobnosti letenja.

POGLAVLJE III

Održavanje

Član 48.

Nastavak Sposobnosti Letenja

Vlasnik i operater, i – ako je primeljivo – zakupac, su zajedniči i pojedinačno odgovorni za obezbeđenje nastavka sposobnosti letenja za jedan vazduhoplov pomoću održavanja.

Član 49.

Definicija Održavanja

Održavanje znači svaki ili kombinaciju sledećeg: kapitalnog remonta, poravke, inspekcije, menjanja delova, modifikacije ili popravke kvarova, izuzev inspekcije pre

letenja. ACV može da utvrdi detaljnije odredbe o ovim pitanjima u pravilima o izvršenju ovog zakona.

Član 50. Inspekcije u Platformi

50.1 Inspektori ACV-a mogu da izvrše inspekciju platforme i/ili uvidjaj na licu mesta, nad vazduhoplovima iz zemalja koji nisu članovi EZ ili van zemalja ZVEP (ECAA) u Kosovskim vazдушnim lukama (aeroportima) od strane inspektora ACV. Obavljanje ovih inspekcija treba da se vrši u ne-diskriminatornim osnovama. ACV može da utvrdi detaljnije odredbe o ovim inspekcijama u pravilima o izvršenju ovog zakona.

50.2 Generalnom Direktor, na njegov zahtev, će se omogućiti neposredan i neograničen pristup u bilo koje vreme u svakom civilnom vazduhoplovu bilo gde da je lociran unutar Kosova, kako bi bio siguran da ovaj avion ima sposobnost letenja i da operiše u skladu sa ovim zakonom i pravilima o izvršenju koji su doneti na osnovu ovog zakona.

50.3 Generalnom Direktor je ovlašćen, na njegov zahtev, će se omogućiti neposredan pristup, u bilo koje vreme, na svaki civilni vazduhoplov koji je registrovan na Kosovu, bez ikakvog ograničenja bilo gde da je lociran ili operiše u svetu, kako bi bio siguran da ovaj avion ima sposobnost letenja i da operiše u skladu sa ovim zakonom i pravilima o izvršenju koji su doneti na osnovu ovog zakona.

Član 51. Prizemljenje Opasnih Vazduhoplova

Vazduhoplov koji je u stanju koje je jasno opasan za sigurnost letenja, može se prizemljiti, ali samo nakon što je operateru data mogućnost da ispravi nedostatke pre poletanja, i ako isti ne ispravi ove nedostatke. U slučajevima stranih vazduhoplova, ACV treba odmah da obavesti inostrane vlasti koje su nadležne za sigurnost.

POGLAVLJE IV Posada i Komandni Pilot

Član 52. Neophodno Osoblje za Letenje i Kabinu

Operater vazduhoplova dužan je da zaposli dovoljan broj osoblja za letenje i za kabinu, koji su na odgovarajući način obučeni i provereni. ACV može da utvrdi detaljnije odredbe o ovim pitanjima u pravilima o izvršenju ovog zakona.

Član 53.
Najniži Broj Posade

Broj i sastav posade ne treba da bude manji od broja koji je utvrđen u priručniku letenja i u drugim operativnim instrukcijama, koje su praćene sa uverenjem o sposobnosti letenja odgovarajućeg vazduhoplova.

Član 54.
Komandni Pilot

Komandni pilot treba, u toku leta, da bude odgovoran za operacije vazduhoplova, u skladu sa nacionalnim i međunarodnim propisima. Komandni pilot, u hitnim slučajevima u kojima se zahteva preduzimanje neposredne odluke i radnje, treba da postupa na način na koji on/ona smatra da je neophodno za ove okolnosti. U ovim slučajevima on/ona može u interesu sigurnosti (bezbednosti) da odstupa od pravila, operativnih postupaka i metoda.

POGLAVLJE V
Dokumentacija

Član 55.
Dokumentacija Vazduhoplova

ACV može da utvrdi, u pravilima o izvršenju ovog zakona, obaveznu dokumentaciju koju svaki registrovani vazduhoplov na Kosovu je obavezan treba da nosi za sobom.

Član 56.
Spisak Minimalnih Uređaja (Opreme)

Jedan operater treba da sačini „minimalni spisak uređaja (opreme)“ za svaki vazduhoplov koji operiše na osnovu „osnovni spisak minimalnih uređaja“ za svaki navedeni vazduhoplov. Tu mogu biti uređaji (opreme) koji su neispravni (u kvaru) ili sa drugim ograničenjima, ali spisak treba da se usvoji od ACV i vazduhoplov treba da operiše u skladu sa ovim usvojenim spiskom.

POGLAVLJE VI
Prevoz Opasne Robe

Član 57.
Dozvole ACV-a

Oružje i municija, uključujući eksplozive i štetne i toksične (otrovni) gasove, treba da se transportuju na palubi vazduhoplova (i) samo uz pismenu dozvolu ACV-a, (ii) pod

nadzorom komandnog pilota i (iii) u potpunom skladu sa nacionalnim i međunarodnim pravilima.

Član 58. Nepristupačnost za Putnike

Oružje ne treba da bude dostupno za putnike u toku leta. Svo vatreno oružje treba da bude prazno. Sportsko oružje, koje je planirano za prevoz na palubi vazduhoplova, treba da se prijavi kod vazduhoplovnog prevoznika ili operatera.

Član 59. Druga Opasna Roba

Druga opasna roba, kao što su štetni ili toksični (otrovni) gasovi, nuklearna goriva i radioaktivne materije mogu jedino da se prevoze samo (i) uz izričitu pismenu dozvolu ACV-a, i (ii) jedino prema uslovima koje je odredio ACV u pravilima o izvršenju ovog zakona, koje će uzeti u obzir postojeće međunarodne propise i pravilnike iz ove oblasti.

DEO 3 Aerodromi, Vazdušne Luke (Aeroporti), Uzletišta, i Uzletišta (Polja) za Jedrenje (Jedrilice)

POGLAVLJE I Opšta Pravila

Član 60. Aerodromi

Odredbe ovog Dela 3 primeniće se za sve aerodrome, kao što je ovaj izraz definisan gore, izuzev kada je jasno da je dotična odredba izričito ograničena na specifičan tip aerodroma.

Član 61. Aerodromsko Uverenje

61.1 Svako lice koji želi da operiše (upravlja) sa aerodromom treba da podnese zahtev za dobijanje uverenja o upravljanju od ACV-a. ACV treba da utvrdi, u pravilima o izvršenju ovog zakona, sve kriterijume koje podnosioc zahteva treba da ispuni kako bi dobio ovo uverenje. Svi ovi kriterijumi treba da budu objektivni i racionalni u cilju unapređenja i zaštite javnog interesa.

61.2 ACV treba takođe, u pravilima o izvršenju ovog zakona, da utvrdi minimalne sigurnosne standarde za upravljanje sa jednim aerodromom koji obslužuje sa redovnim ili neredovnim putničkim operacijama.

61.3 Ako, psle završene istrage, ACV zaključi da podnosioc zahteva ispunjava naveden kriterijume (uslove) u stavu 1. ovog člana i da je propisno i na odgovarajući način opremljen i da je sposoban za obavljanje sigurnog upravljanja u skladu sa zahtevima ovog zakona i pravilima i standardima koji su utvrđeni u pravilima o izvršenju ovog zakona, ACV će izdati jedno uverenje o upravljanju sa aerodromom ovm licu.

61.4 Svako uverenje o upravljanju sa aerodromom treba da propiše rokove, uslove, i ograničenja koje su razumljivo neophodne obezbeđenje sigurnosti u komercijalnom vazdušnom prevozu. Izuzev ako ACV zaključi da je ovo u suprotnosti sa javnim interesom, dotični rokovi, uslovi, i ograničenja treba da uključe – ali nisu ograničeni na - rokove, uslove, i ograničenja koja se odnose na:

- a. upravljanje i održavanje odgovarajuće sigurnosne opreme, uključujući protivpožarnu opremu i opremu za spašavanje koja je sposobna za brz pristup u bilo kojem delu aerodroma koja se koristi pri ateriranju (prizemljenju), poletanju, ili površinskom manevrisanj vazduhopla.
- b. stanje i održavanje glavnih i sporednih pista kao što Generalni Direktor razumno smatra da je neophodno.

61.5 ACV će dostaviti Ministru jedan primerak svakog uverenja o aerodromu.

Član 62.

Priručnik za Usluge i Aerodromske Operacije

62.1 Svaki operater aerodroma treba da pripremi, donese i da održava jedan „priručnik za usluge i aerodromske operacije“. Nakon pripreme, operater će priručnik dostaviti na razmatranje ACV. ACV je ovlašćena da zatraži bilo koje izmene u priručniku koje ACV smatra da su neophodne i poželjne. Priručnik, između ostalog, treba da naznači organizaciju aerodroma i da utvrdi postupke za ateriranje (prizemljenje) i poletanje vazduhoplova kao i pravila o korišćenju aerodroma. ACV je dužna da objavi priručnik u vazduhoplovnim informativnim publikacijama.

Član 63

Koncesije

63.1 Vlada je ovlašćena i može da daje pod koncesijom jednoj trećoj strani (i) na upravljanje i rukovanje jedno preduzeće koje je u javnoj svojini a koja je angažovana u aerodromu i/ili u aktivnostima koje se odnose na vazduhoplovstvo ili (ii) ove elemente aerodromske infrastrukture i/ili koje se odnose na vazduhoplovstvo i koje su u javnom vlasništvu i/ili su pod administracijom ili vlasništvom jednog javnog preduzeća, uključujući, ali ne ograničavajući se, na nijedan aerodrom ili na vazdušne navigacione usluge ili uređaje. Svaka dotična koncesija treba da se dodeli na način koji je u skladu sa Zakonom o Postupku za Dodelu Koncesija.

63.2 Ako je predmet koncesije upravljanje i rukovanje sa jednim javnim preduzećem koja je angažovana u aerodromu i/ili na aktivnosti koje se odnose vazduhoplovstvo, sprazum o koncesiji može – na osnovu ovlašćenja koje mu je dato prema ovom zakonu – izmeniti ili izbegavati bilo koju drugu primenljivu odredbu koja se nalazi u jednom drugom zakonu koji izričito uređuje javna preduzeća.

63.3 Ako se koncesija odnosi na elemente infrastrukture aerodroma i/ili na infrastrukturu koja se odnosi na vazduhoplovstvo koja je u javnoj svojini i/ili je pod administracijom ili vlasništvom jednog javnog preduzeća, (i) bilo koja i sva prava javnog preduzeća u ili prema ovoj infrastrukturi, prema slučaju, ili će biti završene ili će biti podređene pravima koncesionara u skladu sa sporazumom o koncesiji (ii) javno preduzeće nema nikakvo pravo da potražuje ili primi bilo koju nadoknadu za štetu ili podređivane nad ovima pravima, i (iii) bilo koja prava i obaveze dotičnog javnog preduzeća koja su nastala kao rezultat jednog ugovora sa trećom stranom, u pravnom smislu, preneće se na koncesionara ako se ova prava/obaveze odnose na korišćenje ili upravljanje sa infrastrukturom koja je predmet ove koncesije.

POGLAVLJE II

Vazdušne Luke (Aeroporti)

Član 64.

Zaštitna Zona Vazdušne Luke (Aeroporta)

64.1 ACV može da odluči da je jednoj vazdušnoj luci (aeroportu) potrebna jedna okružena zaštitna zona. ACV može doneti ovu odluku (i) zbog stepena saobraćaja u vazdušnoj luci, (ii) da bi obezbedio sigurnost i zaštitu vazdušne luke, (iii) da bi obezbedio integritet carine i imigrantskih aktivnosti koje se preduzimaju u vazdušnim lukama i/ili (iv) zbog drugih specifičnih okolnosti u vazdušnim lukama koje probuđuju brigu za javni interes.

64.2 Ako ACV odluči da je jednoj vazdušnoj luci potrebna jedna zaštitne zone, ACV utvrdiće parametre ove zaštitne zone, i ovlašćena je da nametne ograničenja o (i) kategorijama lica koji mogu da imaju pristup u ovoj zaštitnoj zoni, i (ii) o aktivnostima, uključujući i aktivnosti izgradnje, koje mogu da se preduzimaju u zaštitnoj zoni. Prilikom utvrdjivanja parametara za zaštitnu zonu, ACV će se konsultovati sa Ministarstvom Unutrašnjih Poslova kako bi bio siguran da su ovi parametri dovoljni sa sigurnost vazdušne luke (aeroporta).

64.3 Interferencija sa uslugama za vazdušnu navigaciju će biti izbegnute u zaštitnoj zoni. Vazduhoplovne prepreke, kao zgrade, drveća, žice, stubovi, brane i slično, takođe su zabranjene u zaštitnoj zoni. samo javnost, jedan javni autoritet ili jedno preduzeće u javnom vlasništvu može da bude vlasnik zgrada ili druge nepokretne imovine unutar zaštitne zone.

Član 65. Eksproprijacija

Kada su mere o eksproprijaciji potrebne za stvaranje i/ili održavanje zaštitne zone, ili za primenu zahteva koji su utvrđeni u Članu 64, primeniće se odredbe primeljivog zakona na Kosovu o eksproprijaciji; pod uslovom da, odluku ACV prema Članu 64 o potrebi stvaranja zaštitne zone kao i parametre za ovu zaštitnu zonu, samo po sebi, će poslužiti kao neodoljiv dokaz da stvaranje, proširenje ili održavanje dotične zone unutar utvrđenih parametara zadovoljava legitimne i neodoljive javne ciljeve.

Član 66. Operativna Ograničenja u vezi sa Bukom

U skladu e pravilima e MOCV i BE/ZVEP (ECAA), unutar i u blizini zaštitne zone, mogu se primeniti ograničenja u vezi sa bukom. Do 28 Marta 2012, ACV može da primeni izuzetke na osnovu gorepomenutih paravila.

Član 67. Pravila o Izvršenju

ACV može tē da donosi pravila o izvršenju za odredbe ovog Poglavlja 3; s'tim što, međutim, ACV nema ovlašćenja i neće utvrditi pravila o izvršenju za članove 63. i 65. ovog zakona.

Član 68. Pravila za Raspodeli Slotova (Praznih Mesta)

Pravila o raspodeli slotova (praznih mesta) regulisaće se odgovarajućom Uredbom Veća Evrope (EEC) Br. 95/93 od 18 Januara 1993 o zajedničkim pravilima o raspodeli slotova (praznih mesta) u Vazдушnim Lukama Zajednice.

Član 69. Manipulisanje na Zemlji

Manipulisanje na zemlji u vazdušnoj luci regulisaće se Uputstvom Veća Evrope 96/67/EC od 15 Oktobra 1996 o pristupu za manipulisanje na zemlji u tržištu vazdušnih luka Zajednice, i bilo koje naknadne izmene i dopune. ACV može da sačini izuzetke na osnovu Uputstva Veća Evrope 96/67/EC.

Član 70. Suspendzija Obaveza za Manipulisanje na Zemlji

Kada jedna zemlja van EZ/EKCV (ECAC) ne daje vazдушnim prevoznicima i vazдушnim operaterima Kosova uzajaman tretman za manipulisanje na zemlji van zemlje, ACV može da suspenduje (obustavi), potpuno ili delimično, obaveze koje proizilaze od Uputstva Veća Evrope 96/67/EC od 15 Oktobra 1996 isporučioa usluga za manipulisanje na zemlji i korisnika vazдушnih luka od onih država koje su van EZ/EKCV (ECAC)

POGLAVLJE III Uzletišta

Član 71. Zaštitna Zona Uzletišta

Izuzev ako ACV izričito drugačije ne odluči, zbog činioaca koji su utvrđeni u članu 64, uzletišta, kao što je ovaj termin gore definisan, nema potrebu za zaštitnu zonu. Jedno uzletišta može da se koristiti za opšte ili za određene u saobraćane ciljeve.

Član 72. Posebna Pravila za Uzletišta

ACV može tē da donosi pravila o izvršenju koje će utvrditi specijana pravila koja uređuju aktivnosti uzletišta.

POGLAVLJE IV Uzletišta (Polja) za Jedrenje (Jedrilice)

Član 73. Definicija Uzletišta (Polja) za Jedrenje, Proširenje Uverenja za Operisanje

73.1 Za ciljeve ovog Poglavlja 4, "Polje za jedrenje" podrazumeva jedan aerodrom koji je namenjen za korišćenje jedrilica i jedrilice sa motorom koje nisu u stanju da se podignu u vazduhu sa svojom snagom.

73.2 Uverenje o upravljanju koja je izdata od ACV za dotično polje može da se proširi od strane AC-a kako bi se dozvolilo njeno korišćenje za (i) jedrilice sa motorom koje nisu u stanju da se podignu u vazduhu sa svojom snagom, (ii) balone, (iii) vazduhoplov tegljače (za vuču), (iv) viseće jedrilice i/ili (v) padobranske aktivnosti. ACV je ovlašćena da zatraži od operatora polja za jedrenje da poseduje jedno uverenje kojom će su ovlašćena ova korišćenja, bez obzira što pojedin dotična korišćenja ne predstavljaju "korišćenje vazduhoplova" u smislu Čikaške Konvencije o Međunarodnom Civilnom Vazduhoplovstvu.

Član 74.
Posebna Pravila o Uzletištim (Poljima) za Jedrenje (Jedrilice)

ACV može te da donosi pravila o izvršenju ovog zakona koja će utvrditi posebna pravila za upravljanje (operisanje) sa uzletištim (poljima) za jedrenje (jedrilice).

DEO 4
Vazдушna Pravila

Član 75.
Uskladjivanje sa Vizuelnim ili o Instrumentima o Letačkim Pravilima

U skladu sa članom 2. ovog zakona, vazduhoplov koji operiše na vazдушnom prostoru Kosova ili na Kosovskim aerodromima mora da poštuje međunarodna vazduhoplovna pravila, posebno pravila o vizuelnom letu (VPL) i instrumentima o letačkim pravilima (ILP). ACV može da ovlasti odstupanja od ovih pravila o domaćim letovima.

Član 76.
Međunarodni Letovi

Međunarodne letove mogu da koriste samo vazdušne luke (aeroporti) sa prostorima za carinu i emigraciju. Sve ove vazdušne luke (aeroporti) treba da budu određene od strane ACV. ACV može da ovlasti odstupanja od ovih pravila u skladu sa primeljivim odredbama *acquis communautaire* EZ.

Član 77.
Nemarno ili Nepromišljeno Korišćenje Vazduhoplova

Sa vazduhoplovom se ne može upravljati na nemaran i nepromišljen način koji ugrožava život ili imovinu bilo koje osobe.

DEO 5
Usluge za Vazдушnu Navigaciju

Član 78.
ACV kao Nacionalni Nadzorni Autoritet

ACV će biti Nacionalni Nadzorni Autoritet Kosova kao što je utvrđeno u Pravilniku (EC) Br. 549/2004 donetog od Evropskog Parlamenta i Veća Evrope od 10 Marta 2004 koji uspostavlja okvir za stvaranje jedinstvenog Evropskog vazdušnog prostora („okvirna

regulativa“). U skladu sa ovim, ACV je odgovorna za uređenje sigurnosti i ekonomsko uređenje usluga za vazdušnu navigaciju. ACV će biti nezavisan od isporučioaca usluga za vazdušnu navigaciju.

Član 79.

Uređenje Usluga za Vazdušnu Navigaciju

Uređenje usluga za vazdušnu navigaciju, kada je primenjiva, treba da bude bazirana u pravilima MOCV (ICAO), EZ/EAVS (EASA) i EUROCONTROL-e. ACV može da donese prava o izvršenju, koje imaju svoj osnov ili koje su u skladu sa gorenavedenim pravilima u vezi sa domaćim uslugama vazdušne navigacije.

Član 80.

Sadržaj Pravila o Uslugama za Vazdušnu Navigaciju

Ne ograničavajući u opštu prirodu Člana 79, pravila o izvršenju o uslugama koje su navedene u tom članu treba, najmanje, da uređuju sledeće usluge:

- a. usluge za upravljanje i kontrolu vazdušnog saobraćaja;
- b. aktivnosti komuniciranja, navigacije i nadzora (nadgledanja);
- c. meteorološke usluge; i
- d. usluge vazduhoplovnih informacija.

DEO 6

Tarife (Provizije)

Član 81.

Korisničke Tarife (Provizije)

Vlasnici i operateri vazduhoplova su obavezni da, zajedno ili pojedinačno, plate korisničke tarife (provizije) operateru vazdušne luke (aeroporta), isporučioacu usluga vazdušnog saobraćaja, meteorološke i druge usluge za korišćenje vazduhoplovne opreme i usluge. ACV će doneti pravila o izvršenju o visin ovih tarifa za korišćenje svake dotične opreme ili usluge. Ova pravila o izvršenju treba da su u saglasnosti sa odredbama koje su nabrojene u Uredbi Komisije (EC) Br. 1794/2006 od 6 Decembra 2006 koja uspostavlja jednu zajedničku tarifnu šemu za usluge vazdušne navigacije, i naknadne izmene i dopune. Tarife ne treba da budu diskriminatorne za različite korisnike.

Član 82.

Oslobađanje od Korisničke Tarife

82.1 Sledeći vazduhoplovi će biti oslobođeni od obaveze da plate korisničku tarifu:

- a. vazduhoplov koji je uključen u operacijama strage (traganja) i spašavanja, kao što je propisano u ovom Delu 7,
- b. vazduhoplov koji se koristi za humanitarnu pomoć u slučajevima prirodnih nepogoda ili u vanrednog stanja,
- c. vazduhoplov koji je u nevolji.

82.2 ACV u konsultaciji sa Ministrom, može doneti odluku kojom će se odbiti ovo oslobađanje, delimično ili u potpunosti, za jedan vazduhoplov koji je inače ima pravo na ovo oslobađanje. ACV, u svojoj odluci treba da naznači činjenički i pravni osnov.

Član 83. Preduzimanje Mera zbog Neizvršene Uplate

Operater vazdušne luke (aeroporta) ili njegov predstavnik ima pravo da odloži polazak bilo kojeg vazduhoplova sve dok operater vazduhoplova (i) ne plati operateru vazdušne luke (aeroporta) odgovarajuću tarifu i ostale neplaćene račune za usluge koje su mu stavljene na raspolaganju, ili (ii) da pruži operateru vazdušne luke (aeroporta) jednu garanciju o uplati, prihvatlive po formi i sadržaju operateru vazdušne luke, u vezi sa dotičnim tarifama i računima.

DEO 7 Istraživanje (Traganje) i Spašavanje, i Istraživanje Nesreća

Član 84. Istraživanje (Traganje) i Spašavanje Sprovede se od Ministarstva za Unutrašnje Poslove

84.1 Ministarstvo Unutrašnjih Poslova je odgovorna za sprovođenje aktivnosti istrage (traganja) i spašavanja koje su u vezi sa civilnim vazduhoplovstvom. Pri sprovođenju straga (traganja) i spašavanja Ministarstvo za Unutrašnje Poslove će (i) sprovoditi pravila MOCV (ICAO) i ZVEP (ECAA) i (ii) sprovede preporuke EKCV (ECAC).

84.2 Ministarstvo Unutrašnjih Poslova doneće pravila o izvršavanju u kojima će se propisati postupak za sprovođenje istrage (traganja) i spašavanja; s'tim da, da ova pravila i postupci budu u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 85. Korišćenje Izveštaja VKNII

U jednoj parnici ili tužbi za naknadu štete u vezi sa jednim incidentom ili nesrećom, nijedan sud ili arbitražni organ neće prihvatiti kao dokaz ili dozvoliti referencu bilo kojeg dela VKNII koja se odnosi (i) identifikaciju mogućeg uzroka štete ili (ii) jedan element istraživanja udesa/nesreće čiji je cilj da identifikuje mogući uzrok udesa/nesreće.

Činjenični nalazi, a ne pokušaji za identifikaci uzroka, od VKNII mogu da se prihvate kao dokazi u jednoj parnici ili povodom jedne tužbe.

**Član 86.
Statistike ACV-a**

ACV, takođe, treba da vode statistike, da prikupljaju i distribuišu podatke i ponude izveštaje o sigurnosti civilne avijacije na Kosovu.

**Član 87.
Sprovođenje Istraživanja od strane
VKNII**

Pri obavljanju istraživanja i spašavanja i istrage incidenata i nesreća, VKNII treba (i) primeniti primeljiva pravila MOCV (ICAO) i ZVEP (ECAA) i (ii) sprovede preporuke EKCV (ECAC).

**DEO 8
Sigurnost Civilnog Vazduhoplovstva**

**Član 88.
Odgovornost za Sigurnost Civilnog Vazduhoplovstva**

Ministarstvo Unutrašnjih Poslova biće odgovorno za osnivanje, održavanje, i nadzor nad sigurnošću civilnog vazduhoplovstva na Kosovu. ACV pružiće Ministarstvu Unutrašnjih Poslova tehničku podršku i savete u vezi sa uticajem mera zaštite u civilno vazduhoplovstvu na bezbednost (sigurnost) civilnog vazduhoplovstva.

**Član 89.
Ministarstvo Unutrašnjih Poslova delovaće kao Komisija za Nacionalnu Sigurnost
Civilnog Vazduhoplovstva**

Ministarstvo Unutrašnjih Poslova obavljaće dužnost Komisije za Nacionalnu Sigurnost u Civilnom Vazduhoplovstvu u skladu sa Uredbom (EC) Br. 2320/2002 Evropskog Parlamenta i Saveta Evrope od 16 Decembra 2002, o osnivanju zajedničkih pravila o sigurnosti u civilnom vazduhoplovstvu, i sve njene buduće izmene i dopune.

**Član 90.
Primena Međunarodnih Pravila o Sigurnosti Civilnog Vazduhoplovstva**

90.1 Sva primenljive međunarodna pravila za sigurnost u civilnom vazduhoplovstvu, u kojima se Kosovo pridružilo, treba primeniti i na Kosovo.

90.2 Odredbe Doc. 30 EKCV (ECAC) primeniće se na Kosovo.

90.3 Ministarstvo Unutrašnjih Poslova doneće pravila o izvršavanju koje će propisati da međunarodna pravila o sigurnosti u civilnom vazduhoplovstvu budu primeljiva za domaće vazduhoplovne usluge, iako se ova pravila primenjuju samo za međunarodne vazduhoplovne usluge.

DEO 9

Civilna Odgovornost Vazduhoplovnih Prevoznika i Vazduhoplovnih Operatera

Član 91.

Primena Konvencije o Ujednačavanju Pojedinih Pravila za Međunarodni Prevoz Vazdušnim Putem

Odredbe Konvencije o Ujednačavanju Pojedinih Pravila za Međunarodni Prevoz Vazdušnim Putem (Montreal, 1999) su primenljive na Kosovu za sve ugovore o prevozu putnika vazdušnim putem, prtljaga i robe, u slučajevima domaćeg saobraćaja na Kosovu, ili u slučajevima međunarodnog prevoza, kada je Kosovo tačka porekla, tačka odredišta ili usvojeno mesto za zaustavljanje.

Član 92.

Dopunske Odredbe

92.1 Odredbe, referisane u članu 91, treba da se dopune sa (i) Uredbe Evropske Zajednice (EC) Br. 889/2002 Evropskog Parlamenta i Saveta Evrope od 13 Maja 2002 koja menja i dopunjuje Uredbu Saveta Evrope (EC) Br. 2027/97 o odgovornosti prevoznika u slučaju udesa/nesreća (ii) Uredbom Evropske Zajednice (EC) Br. 785/2004 Evropskog Parlamenta i Saveta Evrope od 21 Aprila 2004 o zahtevima za osiguranje za vazdušne prevoznike i (iii) buduće izmene i dopune.

92.2 Kada je neophodno konvertiranje Specijalna Prava Vučenja/ Special Drawing Rights (SPV/SDR) u valutu za plaćanje štete, treba upotrebiti pravila o konvertiranju Međunarodnog Monetarnog Fonda.

Član 93.

Odgovornost prema Trećim Stranama za Štetu na Zemlji

93.1 Odgovornost jednog vazdušnog operatera za štetu koje je prouzrokovana na zemlji regulisaće se prema odredbama ZVEP (ECAA) i građanskih zakona Kosova

93.2 Ako Kosovo pristupa u jednom sporazumu koji sadrži odredbe koja regulišu pitanje odgovornosti vazdušnog operatera prema trećim stranama za štetu koje su prouzrokovane na zemlji, onda ove odredbe, a ne stav 1. ovog člana urediće ovo pitanje.

DEO 10 **Zaštita Korisnika (Potrošača)**

Član 94. **Opšta Pravila za Zaštitu Korisnika (Potrošača)**

Odredbe za zaštitu korisnika (potrošača) u opštim zakonima Kosova, uključujući, ali ne ograničavajući se, na Zakon Br. 2004/17 o Zaštiti Potrošača, primeniće se za potrošače i isporučioce vazdušnog saobraćaja/transporta i prevoza.

Član 95. **Nadoknada i Pomoć zbog Odbijanja Ulazka u Vazduhoplov ili zbog Poništenja Leta**

95.1 Bez prejudiciranja opšte primene člana 94, izričito je predviđeno da će se na Kosovo primeniti sledeće: Uredbe Evropske Zajednice (EC) Br. 261/2004 Evropskog Parlamenta i Saveta Evrope od 11 Februara 2004 o osnivanju zajedničkih pravila o nadoknadi pomoći putnika u slučajevima odbijanja ulazka u vazduhoplov i poništenja ili dužih zakašnjenja letova, Uredba (EEC) Br. 295/91, i bilo koja izmena i dopuna u vezi s' njom.

95.2 U vanrednim okolnostima koja opravdavaju ovakav postupak i kada se okolnosti nisu mogli izbeći, Ministarstvo može da donese jednu privremenu odluku (koja važi za jedan rok koji nije duži od jedne godine) koja može da ograniči prava putnicima prema Uredbi Evropske Zajednice (EC) Br. 261/2004.

GLAVA IV **KAZNENE ODREDBE**

Član 96. **Administrativne Novčane Kazne i Interferencija (Ometanje)**

96.1 Ako jedno lice interferiše (omete) u aktivnosti ACV, Ministarstva, Ministarstva se Unutrašnjih Poslova ili VKNII prilikom izvršavanja svojih ovlašćenja prema ovom zakonu, javni autoritet koji je ometan može da izriče administrativnu novčanu kaznu dotičnom licu. Ako lice koje je odgovorno za ovo ometanje (inerferenciju) je fizičko lice, dotični javni autoritet od ovog ometanja/inerferencije može da izriče jednu administrativnu novčanu kaznu prema ovom fizičkom licu do ne 10,000 Eura za svako delo ometanja/inerferencije. Ako odgovorno lice za ovo ometanje/interferenciju je jedna

organizacija ili preduzeće, javni autoritet koji je ometan može da izriče jednu administrativnu novčanu kaznu prema ovoj organizaciji ili preduzeću do 25,000 Eura za svako delo ometanja/inerferencije.

96.2 Pored toga (a ne u mestu) izricanje jedne administrativne novčane kazne u skladu sa stavom 1. ovog člana i članom 97.: ACV može da opozove ili obustavi za jedan određeni ili za jedan nodređeni vremenski rok, bilo koju uverenje, dozvolu ili licencu koju je ACV prethodno dodelio licu koji je izvršio ometanje/inerferenciju, i (ii) Ministarstvo može da opozove ili obustavi za jedan određeni ili za jedan nodređeni vremenski rok, bilo koje uverenje dozvolu ili licencu koju je Ministarstvo prethodno dodelio licu koji je izvršio ometanje/inerferenciju,.

Neni 97.

Administrativne Novčane Kazne za Ostala Kršenja

97.1 Ako jedno lice, izuzev lica koji obavlja jednu delatnost (operaciju) komercijalnog vazdušnog saobraćaja ili međunarodnog komercijalnog saobraćaja, prekrši bilo koju odredbu ovog zakona ili jednog pravila, pravilnika ili naredbe (naloga) koja je doneta na osnovu ovog zakona, dotični javni autoritet može da izriče jednu administrativnu novčanu kaznu prema ovom licu u jednom iznosu koji ne prelazi 150,000 Eura za svaki ovakav prekršaj. Ako se dotični prekršaj nastavlja, svaki dan ovog kršenja predstavljaće posebno kršenje.

97.2 Ako jedno lice koji obavlja jednu delatnost (operaciju) komercijalnog vazdušnog saobraćaja ili međunarodnog komercijalnog saobraćaja krši bilo koju odredbu ovog zakona ili jednog pravila, pravilnika ili naloga koji je donet na osnovu të ovog zakona, dotični javni autoritet (kao kao to je gore navedeno) može da izriče jednu administrativnu novčanu kaznu prema ovom licu u jednom iznosu koji ne prelazi ne prelazi 1,000,000 Eura za svaki ovakav prekršaj. Ako se dotični prekršaj nastavlja, svaki dan ovog kršenja predstavljaće posebno kršenje.

97.3 Ako je u prekršaju uključen jedan civilni vazduhoplov i prekršaj je učinjen od vasnika ili operatora vazduhoplova, ovaj vazduhoplov će se zadržati kao zaloga ya kaznu.

97.4 Nijedno lice koji ima saznanja o činjenicama jednog događaja, ili kojem se može pripisati da ima ovo saznanje kao razuman čovek (lice) koji ima razumnu brigu u ovim okolnostima, ne može da ponudi ili da prima opasnu robu za vazdušni komercijalni saobraćaj koja je u suprotnosti sa Aneksom 18 Čikaške Konvencije ili Tehničkih Instrukcija MOCV (ICAO) za Siguran Prevoz Opasne Robe Vazdušnim Putem. ACV može da izriče jednu administrativnu novčanu kaznu svakom licu koji je prekršio ovu zabranu u jednom iznosu koji ne prelazi 150,000 Eura za svaki deo Tehničkih Instrukcija MOCV (ICAO) za Siguran Prevoz Opasne Robe Vazdušnim Putem.

Član 98.

Administrativne Novčane Kazne, Ramatranja, Upravni Spor

98.1 Dotični javni autoritet je ovlašćen da proceni svaku administrativnu novčanu kaznu koja je izračena od ovog javnog autoriteta u skladu sa članom 96. ili članom 97. Prilikom utvrđivanja iznosa za bilo koju od ovih novčanih kazni, dotični javni autoritet treba da uzme u obzir prirodu, okolnosti, iznos, i težinu prekršaja i u vezi sa licem za kojeg je utvrđeno da je počinio ovaj prekršaj, stepen e vinovnosti, istorijat pre prekršaja, sposobnost plaćanja, uticaj na sposobnost za nastavak razvoja poslovanja, i ostala pitanja koje pravosuđe može da zahteva.

98.2 Lice koji je predmet administrativne novčane kazne i/ili opoziva ili suspenzije uverenja, licence, ili dozvol, u skladu a članom 96. ili članom 97., ima pravo da osporava tē drejtē ta osporava oaj opoziv ili suspenziju u skladu sa zakonom o opštem upravnom postupku.

Član 99. Krivična Dela

99.1 *Kršenje Uverenja.* Smatra se kao krivično delo ako je jedno lice:

- a. svesno i samovoljno krivotvorio, modifikovao, ili falsifikovao jedno uverenje koja je izdata na osnovu ovog zakona,
- b. svesno koristi ili pokušava da koristi bilo koje ovakvo uverenje koje je falsifikovano; ili
- c. svesno i samovoljno prikazuje ili izaziva prikazivanje u vazduhoplovu jednog znaka koji falsifikovan ili koji je obmanjiv i koji se odnosi na nacionalnost ili registraciju vazduhoplova.

Lice koji krši bilo koji gorepomenuti aspekt biće kriv za krivično delo prema ovom zakonu, i posle osude od nadležnog suda, biće kažnjen (i) sa novčanom kaznom koja ne prelazi 10,000 Eura za svako ovakvo kršenje, i/ili sa kaznom zatvora u trajanju do tri (3) godina.

99.2 *Ometanje Vazdušne Navigacije.* Smatra se kao krivično delo ako je jedno lice:

- a. u cilju pokušaja ometanja vazdušne navigacije na Kosovo, izloži na Kosovo bilo koje svetlo, signal, ili komunikaciju na tom mestu ili na takav način koji će verovatno biti pogrešno shvaćen (i) kao stvarno svetlo koje je uspostavljeno prema ovom zakonu, ili (ii) kao stvarno svetlo ili signal u vezi sa vazdušnom lukom (aeroportom) ili sa drugim uređajima za vazdušnu navigaciju,
- b. nastavlja da izloži jedno svetlo ili ovakav signal sve do opomene Generalnog Direktor; ili
- c. svesno uklanja, gasi ili ometa rukovanje bilo kojih dotičnih stvarnih svetla.

Lice koji krši bilo koji gorepomenuti aspekt biće kriv za krivično delo prema ovom zakonu, i posle osude od nadležnog suda, biće kažnjen (i) sa novčanom kaznom koja ne prelazi 20,000 Eura za svako ovakvo kršenje, i/ili sa kaznom zatvora u trajanju do pet (5) godina.

99.3 *Izveštavanje i Održavanje Evidencije o Kršenjima*” Smatraće krivično delo ako jedan operater (ili bilo koji službenik, agent, radnik, ili njegov zastupnik) svesno i samovoljno:

- a. ne izveštava ili odbija da pruža izveštaje Ministarstvu, ACV, Ministarstvu Unutrašnjih Poslova, ili VKNII-s kao što je propisano u ovom zakonu ili u pravilima o izvršenju koja su doneta na osnovu ovlašćenja ovog zakona; ili
- b. propušta ili odbija da održava račune, podatke, i memorandume, u obrazcu i na način koji je propisan ili koji je usvojen od bilo kojeg od gorepomenutih autoriteta;
- c. oštećuje ili menja jedan izveštaj, račun, podatak, ili dotični memorandum; ili
- d. podnosi jedan falsifikovani izveštaj, račun, podatak, ili memorandum.

Lice koji krši bilo koji gorepomenuti aspekt biće kriv za krivično delo prema ovom zakonu, i posle osude od nadležnog suda, biće kažnjen (i) sa novčanom kaznom koja ne prelazi 20,000 Eura za svako ovakvo kršenje, i/ili sa kaznom zatvora do pet (5) godina.

99.4 *Odbijanje Svedočenja ili za Pružanje Dokaza*. ACV-ja, Ministarstvo, Ministarstvo Unutrašnjih Poslova, ili VKNII, u cilu sprovođenja svojih uobičajenih zadataka, prema ovom zakonu, su ovlašćeni da donose jedan nalog pomoću kojeg se od jednog lica: (i) zahteva da svedoči u jednom ročištu, (ii) da se odazove jednoj uobičajenoj istrazi, i/ili (iii) da obezbedi dotično javnom autoritetu knjige, podatke, i/ili dokumenta. Lice koje zanemaruje ili odbija da ispuni jedan ovakav nalog kriv je za krivično delo i, posle osude od nadležnog suda, biće kažnjen (i) sa novčanom kaznom koja ne prelazi 5,000 Eura za svako ovakvo kršenje, i/ili sa kaznom zatvora do jedne (1) godine.

99.5 *Piratstvo Vazduhoplova*. Smatraće se krivično delo ako jedno lice izvrši ili pokušava da izvrši piratstvo vazduhoplova. “Piratstvo Vazduhoplova” znači svako otimanje ili pokušaj otimanja, ili vršenje kontrole nad jednim vazduhoplovom unutar jurisdikcije Kosova, silom ili nasiljem ili u formi zastrašivanja ili sa zločinačkim namerama. Lice koji vrši ili pokušava da izvrši jedno vazdušno piratstvo kriv je za krivično delo i kada posle osude od nadležnog suda, biće kažnjen:

- a. ako nije usledila smrt nijedne osobe (čoveka) iz ovog prestupa, kazniće se kaznom zatvora u trajanju od najmanje 20 godina; ili
- b. ako je usledila smrt bilo koje osobe iz ovog prestupa, kazniće se kapitalnom kaznom zatvora prema Krivičnom Kodom Republike Kosova.

Pokušaj za izvršenje piratstva vazduhoplova je pod posebnom vazduhoplovnom Kosova čak i ako se vazduhoplov ne nalazi u letu za vreme izvršenja ovog pokušaja, ako se vazduhoplov nalazi na teritoriji Kosova.

99.6 *Ometanje Članova Posade*. Smatraće se krivično delo za svako lice koji se nalazi u bordu jednog vazduhoplova, koji se nalazi pod posebnom jurisdikcijom vazduhoplovstva Kosova, ometa jednog člana posade pri izvršavanju njegovih zadataka ili umanjuje sposobnosti ovog člana da obavlja svoje ili njene zadatke. Lice koji krši bilo koji gorepomenuti aspekt biće kriv za krivično delo prema ovom zakonu, i posle osude od nadležnog suda, biće kažnjen sa novčanom kaznom koja ne prelazi 20,000 Eura za svako ovakvo kršenje.

Također, smatraće se krivično delo ako jedno lice izvrši napad, zastraši, ili preti bilo kojem članu posade. Lice koji krši bilo koji gorepomenuti aspekt biće kriv za krivično delo prema ovom zakonu, i posle osude od nadležnog suda, biće kažnjen:

- a. kaznom zatvora u trajanju do dvadeset (20) godina, ako lice nije upotrebio nikakvo smrtonosno ili opasno oružje;
- b. kaznom zatvora za jedan određeni rok koji će utvrditi sud ili [Zatvorom na određeni broj godina ili kapitalnom kaznom kao što je predviđeno Krivičnim zakonom Republike Kosova.](#) , ako je lice upotrebio smrtonosno ili opasno oružje;
- c. kapitalnom kaznom zatvora prema Krivičnom Kodom Republike Kosova ako je zbog ovog dela usledila smrt bilo koje osobe.

99.7 Opšte Krivične Kazne. Svako lice koji se nalazi u bordu jednog vazduhoplova, koji se nalazi pod posebnom jurisdikcijom vazdušnog saobraćaja Kosova, i koji izvrši jedno delo koje – ako bi se izvršilo na Kosovo - bi se smatrala kao krivično delo prema jednom zakonu Kosova, kazniće se na osnovu ovog zakona.

99.8 Prekršaji sa Oružjem ili eksplozivom. Smatraće se krivično delo ako jedno lice – za vreme dok se nalazi u bordu vazduhoplova ili pokušava da se popne u bordu aviona, koji se nalazi u komercijalnom vazdušnom saobraćaju ili namerava da izvrši ovu operaciju (i) drži sakriveno ili opasno oružje u sebi ili u svojoj okolini ili u svojoj imovini, kod koje ovo lice ima, ili može imati, pristup prilikom leta, ili (ii) drži bilo koju bombu ili sličan eksploziv ili zapaljivo sredstvo u sebi ili u svojoj okolini ili u svojoj imovini, Lice koji krši bilo koji gorepomenuti aspekt biće kriv za krivično delo prema ovom zakonu, i posle osude od nadležnog suda, biće kažnjen sa (i) novačanom kaznom u iznosu koji ne prelazi 20,000 Eura za svaki ovakav prekršaj, i/ili (ii) kaznom zatvora u trajanju od dvadeset (20) godina.

Smatra se kao odvojeno krivično ako jedno lice (i) postavi ili pokušava da postavi jednu bombu ili sličan eksploziv ili zapaljivo sredstvo u jedan vazduhoplov, ili (ii) prouzrokuje ili podstiče drugo lice da postavi bilo koju bombu ili sličan eksploziv ili zapaljivo sredstvo u jedan vazduhoplov. Lice koji krši bilo koji gorepomenuti aspekt biće kriv za krivično delo prema ovom zakonu, i posle osude od nadležnog suda, biće kažnjen sa (i) novačanom kaznom u iznosu koji ne prelazi 20,000 Eura za svaki ovakav prekršaj, i/ili (ii) kaznom zatvora od nekoliko godina ili kapitalnom kaznom zatvora prema Krivičnom Kodom Republike Kosova.

Ovaj stav se neće primeniti prema (i) službenicima za sprovođenje zakona na Kosovu koji su ovalšćeni ili od kojih se zahteva, u sklopu njihovih službenih zadataka, da drže oružje ili (ii) za lica koji su ovalšćeni od Generalnog Direktora da drže opasno ili smrtonosno oružje u komercijalnom vazdušnom saobraćaju. Takođe, ovaj stav neće se primeniti na lica koji prenose oružje se drži u prtljagu kod kojeg putnici nemaju pristup prilikom leta ako je prisustvo ovog oružja bilo deklarirano vazdušnom operateru pre unošenja dotičnog prtljaga u bordu aviona.

99.9 Ometanje u Operacija Vazduhoplova. Jedno lice je kriv za krivično delo prema ovom zakonu ako ovo lice samovoljno ili sa nepažnjom prema bezbednosti života ljudi ometa ili pokušava da ometa sigurno operisanje jednog vazduhoplova koji je pod

posebnom jurisdikcijom vazduhoplovstva Kosova, ili koji ima za cilj da se koristi u sklopu ove jurisdikcije. Nakon što se proglašuje krivim i osudi od jednog nadležnog suda ovo lice kazniće se sa:

- a. ako nije usledila smrt nijedne osobe (čoveka) iz ovog prestupa, kazniće se novčanom kaznom od 50.000 Eura za svako ovakvo delo, i/ili kaznom zatvora u trajanju od najmanje dvadeset (20) godina; ili
- b. ako je usledila smrt bilo koje osobe (čoveka) iz ovog prestupa, kazniće se sa najmanje dvadeset (20) godina ili kapitalnom kaznom kao što je predviđeno Krivičnim zakonom Republike Kosova.

99.10 *Lažne Informacije.* Lice, koji na bilo koji način, komunicira ili dostavlja lažne informacije, znajući da su one lažne, u vezi sa jednim zabranjenim delom prema članovima 99.5 do 99.9 ovog zakona, će biti kriv prema ovom zakonu.

Ako delo (i) nije izvršeno samovoljno i zlonamerno, niti (ii) sa nepažnjom prema bezbednosti života ljudi, onda, nakon što se proglašuje krivim i osudi od jednog nadležnog suda, ovo lice kazniće se sa:

- a. sa jednom novčanom kaznom koja ne prelazi iznos od 20,000 Eura za svako ovakvo delo, i/ili;
- b. sa kaznom zatvora u trajanju od petnaest (15) godina.

Ako delo (i) nije izvršeno samovoljno i zlonamerno, niti (ii) sa nepažnjom prema bezbednosti života ljudi, onda, nakon što se proglašuje krivim i osudi od jednog nadležnog suda, ovo lice kazniće se sa

- a. sa jednom novčanom kaznom koja ne prevazilazi iznos od 50,000 Eura za svako ovakvo delo, i/ili;
- b. sa kaznom zatvora u trajanju od dvadeset (20) godina.

99.11 *Uklanjanje Delova Vazduhoplova koji je Pretrpeo Nesreću/Udes.* Lice koji namerno i bez ovalšćenja uklanja, skriva ili ne preda jedan deo jednog civilnog vazduhoplova koji se uključen u udes, ili jednu imovinu koja je bila u avionu prilikom udesa, će biti kriv za krivično delo prema ovom zakonu. Nakon što se proglašuje krivim i osudi od jednog nadležnog suda, ovo lice kazniće se sa (i) sa jednom novčanom kaznom koja ne prelazi iznos od 20,000 Eura sa svako ovakvo delo, i/ili (ii) kaznom zatvora od petnaest (15) godina.

99.12 *Opasna Roba.* Smatraće se krivično delo prema ovom zakonu ako bilo koje lice samovoljno i imajući saznanja prema odredbama ovog zakona šalje ili prouzrokuje pošiljku kod jednog vazdušnog operatera u cilju komercijalnog vazdušnog saobraćaja, bilo koju od sledećih: teret, prtljag, imovinu ili drugu pošiljku koja je u suprotnosti sa Aneksom 18 Čikaške Konvencije ili Tehničkih Instrukcija MOCV (ICAO) za Siguran Prevoz Opasne Robe Vazdušnim Putem. Takođe smatraće se krivičnim delo prema ovom zakonu ako jedno lice zbog nemarnosti prouzrokuje prevoz ove robe putem komercijalnog vazdušnog transporta.

Nakon što se proglašeni krivim i osuđeni od jednog nadležnog suda, ovo lice kazniće se sa (i) sa jednom novčanom kaznom koja ne prelazi iznos od 150,000 Eura sa svako ovakvo delo, i/ili (ii) kaznom zatvora od dvadeset (20) godina.

99.13 *Ulazak u vazduhoplov ili u jednoj Zoni Vazdušne Luke Kršeći Uslove Sigurnosti (Bezbednosti).* Smatraće se krivično delo prema ovom zakonu ako jedno lice samovoljno ulazi, kršeći uslove sigurnosti, u jednom vazduhoplovu ili u jednoj zoni vazdušne luke. Nakon što se proglašeni krivim i osuđeni od jednog nadležnog suda, ovo lice kazniće se sa (i) sa jednom novčanom kaznom koja ne prelazi iznos od 20,000 Eura sa svako ovakvo delo, i/ili (ii) kaznom zatvora od deset (10) godina.

99.14. *Ometanje u Radu Osoblja za Kontrolu Sigurnosti.* Smatraće se krivično delo prema ovom zakonu ako jedno lice prilikom boravka u jednoj zoni jedne komercijalne vazdušne luke na Kosovu, napadne jednog radnika koji ima sigurnosne zadatke unutar vazdušne luke i tako ometa ovog radnika pri vršenju uobičajenih zadataka, ili smanjuje sposobnost radnika za obavljanje njegovih zadataka. Nakon što se proglašeni krivim i osuđeni od jednog nadležnog suda, ovo lice kazniće se sa:

- a. ako lice nije upotrebio nikakvo smrtonosno ili opasno oružje (i) sa jednom novčanom kaznom koja ne prelazi iznos od 20,000 Eura sa svako ovakvo delo, i/ili (ii) kaznom zatvora u trajanju do dvadeset (10) godina;
- b. ako je lice upotrebio smrtonosno ili opasno oružje (i) sa jednom novčanom kaznom koja ne prelazi iznos od 50,000 Eura sa svako ovakvo delo, i/ili (ii) kaznom zatvora od nekoliko godina ili kapitalnom kaznom zatvora prema Krivičnom Kodom Republike Kosova.

GLAVA V ZAVRŠNE ODREDBE

Član 100.

Ukidanje Prethodnog Nekompatibilnog (Nesaglašljivog) Zakonodavstava

100.1 Ovaj zakon ukinuće sve UNMIK-ove Uredbe i pomoćne normativne akte koji su doneti od UNMIK-a ili RKCA/CARO koje nisu u skladu sa njim.

100.2 Do stepena do kojeg su u skladu sa ovim zakonom, svi podzakonski akti koji su doneti od UNMIK-a ili RKCA/CARO koje uređuju pitanja koja spadaju u delokrug ovog zakona, smatraće se kao pravila o izvršenju koja su doneta na osnovu ovlašćenja ovog zakona. Ovi podzakonski akti nastavljaju da budu na snazi sve do momenta kada oni budu zamenjeni sa pravilima o izvršenju koja pokrivaju istu oblast i koje će se doneti od ACV, Ministarstva, Ministarstva Unutrašnjih Poslova, ili VKNII, zavisno od njenih nadležnosti na osnovu ovog zakona.

Član 101.

Primena Zakona

Ovaj zakon primeniće se u celosti, najkasnije, u roku od 365 dana od njegovog stupanja na snagu. U međuvremenu, dok se potpuno ACV ne operacionalizuje ACV, RKCA/CARO koja je osnovana od Misije Ujedinjenih Nacija na Kosovo (UNMIK), može da nastavi da obavlja sve ili pojedine funkcije koje će se kasnije preneti na ACV prema ovom zakonu. RKCA/CARO će preneti ove funkcije na ACV na vreme i kada se to zahteva od ACV.

Član 102.
Stupanje na Snagu

Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja od strane Skupštine Republike Kosova, odnosno nakon objave istog u Službenom listu.

Zakon br. 03/L-051
13. marta 2008. godine

Predsednik Skupštine Republike Kosova

_____
Jakup KRASNIQI